

miraz

umarê diyin - sibat 2007

Miraz

Edebiyat o Felsefe

Gomê Dıyın

Serre:1, Umar: 2, Sıbat / 2007

Wayer o Mıdurê Guiri Nuştışı (Sahibi ve Yazı İşl Müd.)
İsmail Söylemez

Editor
İsmail Söylemez

Redakte
Asmêno Bêwayir & Serhat Bengi

Temsilkarê Awrupa
Mesut Keskin
Haydar Şahin

Hesabê Ponça qê Awrupa
Mesut Keskin

Frankfurter Sparkasse / Konto-Nr:12000 95934
BLZ 500 502 01 - SWIFT-Code: FRASDEFXXX
IBAN: DE 50050501-1200095934

Edresı (İrtibat Adresi)
Yeni Hamam Mah. Yeni Hamam Sok. No: 25-A,
Üniv. Durağı Arkası / Malatya
0 422 323 36 65

Web: www.miraz.biz
E-mail: zazamiraz@hotmail.com

Çêk Puesta (Qê Hewali)
Bı nomê İsmail Söylemez'i 507 36 79

Rıyez & Mizanpaj
İtaki

Mesuliyêt nuştın nuştueğın sero.
Nuştêgê Miraz'ir yên şırawtış têpya niyên dayış.
Ma rıca kên ku; şıma nuştıni xui pê "attach" bışırawi.

Tedê

nuştê o nuştuêg umarê diyin

- 4 Rıyontiyê gıyalon dewom kena / miraz
- 5 Pirt / Franz Kafka / Açarnayueğ: Serhat Bengi
- 6 Tari şewon'ug pê puexikoni xuyê kewon çim şıknenu viyertê mıwu dejayi'r / İsmail Söylemez
- 7 Germo kelec / Yaşar Kemal / Açarnayis: Asmêno Bêwayir
- 12 Merdum kılmu / Haydar Ergülen / Çarnekar: Hasip Bingöl
- 13 Keşkilon / Haydar Ergülen / Çarnekar: Hasip Bingöl
- 14 Comierd/ Haydar Ergülen / Çarnekar: Hasip Bingöl
- 15 Hiris hiri guilê / Ahmed Arif / Açarnayueğ: İsmail Söylemez
- 19 Franz kafta / Faruk İremet
- 21 Aşmê guulu / İbrahim Bukan
- 22 Lercaine / Mehmet Çetin
- 23 Kindi / Serhat Biezar
- 25 Aşmi / Hasan Aslan
- 26 Na dina de phonc çiy / Ali Himmet Dağ
- 27 Honi astaron o wıyayış perperikon / paloKeko
- 28 Zaman vındeno / Sait Çiya
- 29 Welat / Sait Çiya
- 30 Diapsalmata / Soren Kierkegaard / İngilizki ra: Fexri Pamukçu
- 32 Qesidê felek / Bahattin Aslan
- 34 Ontolojiye / Xıdır Eren
- 37 Ez pulemoriye ra Eli Heyder / Şemsi Belli / Çarnayoğ: M. Tornêğeyali
- 40 İlhami Sertkaya de mobet / Asmêno Bêwayir
- 44 Meşo / İlhami Sertkaya
- 45 Tı şiya nêşiya, mı xo nêdi / Wusênê Gestemerde
- 47 Felsefe / Almonki ra: Asmêno Bêwayir
- 48 Felsefe Çıthawa? / İsmail Söylemez
- 50 Şondi, pêni herbi / Behçet Necatigil / Açarnayueğ: Serhat Bengi
- 51 Gelê biron hini ayavên / Zerrsuez Nimetullah
- 52 Tı agêr bi zerrê'm şaker / Zerrsuez Nimetullah
- 53 Serr şına ser ver / Ahmer Bürlükkara
- 53 Astarêgê tari şewon ra yên qesnayış / paloKeko
- 54 Seba rocê sodiri / Fida Sewskun
- 55 Welê dı mı ro bo / Ercan Cengiz
- 56 Vorbeleki / Murat Güneş
- 56 Keyna Xasek / Mustafa Karabulut
- 57 Welat / Enver
- 58 Şiira dewan dê Çêrmug / Mustafa Karabulut
- 62 Hesrano / Enver

Riyontiyê ğıyalon dewom kena...

Miraz, ju riyontikê ğıyalona. Miraz, ju utopyawa, ju hesretêka zerrê ma'd nımtıwa. Miraz, ju qêdêkê ifadı kerdışi, zuon ardışi, hononi mayê şewon, ğıyaloni mayê xuerona...

Miraz, riyontikê rıyon telêyınon o rıyon kerrêyınona. Belê ma vêrciyon'ız zonên o ma ıka'z zoni, ın telon ra, ın kerron ra, ın xıçon ra, lıngi ma dejên, çıpıki ma perrıtyên... Ma, ni çoy ra hıviyê guilon kêrdin, ni'z ma kıçır baxçê guilon wadna. Tênka ma pê bawêr êg ina rıya, baxçê guilon'id qêdiyena. O ıka ra'z ho buyê guilon resena ma pırnıkon, zerrê ma kena weş... Belê, kerron o xıçoni şar ra ma nıdejên, ma guilê dueston ra dejên...

Zımıstonu, aşmê konuniya, vor varena, puk o bageru, dêşt o kui, cara dorêk'id gırbestê cemêdiyê. Çıxırı akardı ni, lekoni'z fêdı nikên, bar gıronu, çeçqeçê tawukona, quırşı kotu vor ser, ju ğelğelêko, ju fıtnafinozêko, nermayı nêsayıwa, wıška zuar donu mêzg ma, labelê, a kuızvılawa mıçota têna, dhadê hıviyoni mawa.

Xuertiyê tari şewon'id duest o dışmen, yar o neyar jubin ra çım şıknên, vateron sera, qom qılafêt vêrsiyon tarêyınon çımon'ır bên eşkera.

Vıyertê ma zê ju torêkê dırrıyayı çeçelê mawa şendıyenu, puexıkoni yıwa cuyayışêko vêşoni mêrg çıruzyenu. Ma ra ver, wexton omıyayon'id, dınya ju gındıkêka sıyawa, ju gındıkêka aluzıyayıwa.

Belê, rıtontiyê ğıyalon dewom kena... lıngi hema newı newı musên rıya o hevali rıya newı newı resên pi. Ina umarê dıyın'id, zeni'g şıma'z vınên nomê newê zafi. Homa bıyaru wêri tiya ra têpya bınênê bên zaf, hıviyê ma awa ku, rıej rıej rındıyêribu. Ina umar, umara vêrin gueri bınênê dekerdı o qalına. Şari ma, ma'r wayerti kerd, umarê mawa vêrin qêdiya o zafin'ız waşt, ma dest'id nımendêb êg ma cı'r bışıraw. Het bin ra sitê www.miraz.biz sera Radyo Miraz dest kerd pê yayın vırazena. Radyo Miraz'ız tênka Zazaki program vırazena o muzik Zazaki cenena. Komi'g phaştı da ma, dest da ma, Miraz guiret, Miraz'ır bı abonı, ma

Franz Kafka

Açarnayueğ: Serhat Bengi

Pirt

Ez

wışk o serdinvio,
ez pirtêkvio,
sêri kêndalêkavio.

Pirtêko

dorêk niya ru,
heyo,
niciyu wêri,
ranişiyu
pirti ra
nifeliyenu.

Ez wışk o serdinvio, ez pirtêkvio, sêr kêndalêkavio. Sarê lingoni mı hêtika, dêsti mı hêtika cıyêv herra; mı dindoni xu zıxm cêv çomirêko biv zua, teqav o rıjyên. Wırdi hetoni mı'd gınêv hewa gıliyêş puetoni mı, o lawa masêyin pê awê xuwa zê cemêd xueron ra viêrtiê ra şiyên. Turistêki'z rıyê xu şaş nikêrdên, in qilon bierrıyon ra niviertên ra, hemo xeritondi'z ca nidıyav in pirt. In qêdı sêr kendalia ravıstivıyo, bawıvyo; biehivi bawıvyo. Pirtêko dorêk niya ru, heyo, niciyu wêri, ranişiyu pirti ra nifeliyenu.

Ruejêk hêt şondia ez hin nizono ruêj veriniv yo ruêj hızarıniv-, ğıyaloni mı miyoni ju alazyayış'id tidıma asniaw kêrdiê, dormalê xu'd dayrê vıraştiên. Omıni hêti şondiêka her wext ra binênê lhêlin omêni vêng la Nıška vêng lingoni insonêk omı mı! Hêt mına, hêt mına! Xu dergık pırto, mionê xu raştık, bı xu ser, pirtu darin o biepawtueğ; komug xu emonêt tu kêru dêst yi ra depieş, bieemonika gomoni yida ay vinkero o tı oniê rêsênu ra, xu bıd şınasnayış, zê ju homê kui yi berz e'rd ser!

Miyerık omı pê asını sarê çonqalê xu teselê mı kerd; bacio rênê pê sarê çonqalê xu gıliyêş puetoni mı dê wera o mı ser kê raşt. Sarê çonqalê xu zê têli kerd miyoni gıjiki mı ra o ez vono qê awiri xu dormalê xu'd çarnê, mudêko derg otir vındarnê. La mı hin di a lehza'd ez ğıyaloni xu'd kerron kaşon ra miyeriki dıma şiyên xu eşt wı pê wırdi lingoni xu omı miyoni wertê pizê mı'd pay ra vındert. Ez dawê ju dejêko pil u têrs ra bio mat mendo; mı derheq yi'd çikı'z nizonên. Qıjıv? Ğıyalıv? Şeqıv? Yowo qayılıv xu bıkişu? O mı va derrê ez xu dıma boni, dorêk yi bivini. Pirt xu dıma onionu! Ez temom nizıvıryavio, nıška cıyawo wêri o ez bio zuk, bio xızuzı, ez bio çağoni yı xıçon ra zê heyo ıka miyoni aw ra sakın sakın oniyên mı ra.

Tari şewon'ug
çeçelê mîwa şendilyenu
pê puexikoni xuyê kewon
çim şiknenu viyertê mîwu dejayi'r.

İsmail Söylemez

Mirçiki
perrên
zarçalon
lhişinon ra

Pêrr
mirçikon
goron
mî ser
ruçikyenu

Mirçiki perrên zarçalon lhişinon ra
Zarçalig mî sêr mijagoni xuiwa dalaqnê
Perrên
Perroni xui asiomona dalaqnên
Dalıyayış yın ra pêda bena
Ju vêrsika qalın
Dadika zerrvêşayi
Gılê xui bêst gongılêwa
Piyêsir ay ra bezrı rışyenu gılyenşoni vêrsi ser...

Vêrsiyê şıkefton xueron

Axx! Gılyeşoni vêrsi ra
Bıpersên hesabon thalon
Bermê kênon çımsiyon
Ez hasroni xui dona ari
Wiyayışoni xui vijnena
Miyoni zığalon serdınon ra
Zığalig maliwontiyê wel er cı niyena
O zığalı
Tênatiyê wela serdın ra
Felatê xui dıma gêrên
Belê felatêka têşon
Awon sualınon'ır herrıkyena

O kıl ro ra nat guevend gırı dawa
O kıla har serguevêndi'd sur kena

Wêxt simin vironi mî xemelnên
Kaşê tawuki u rıyeçê viron
Konci tij o aşmî'd resên jubin

Zuar meselawa
Ju honêkê xuêri'r şırawtışi dêf şewon mimceton
Dêf aşmê ruêji şewoni'r gıroni kenu

Zerrê honon xueron ra perrên mirçiki

Perroni xui asimona dalaqnên
Dırrnena tari şewon dergon
Dıngdınğê dêf tariyon nimceton
U cuer d phaştıyê honon xueron'ır yena war.

Pêrr mirçikon goron mî ser ruçikyenu

Yaşar Kemal

Tırki ra açarnais: Asmêno Bêwayir

Germo Kelec

Sewa de
amnania ke
isani
helak kena...
Asmêni
sera di-rê
astarey
qilate derê,
asma de
gırsa
jê çerxia...

Cıle ra
boa
araqia de
tirse yena.

Laaki: «Daê,» vat, «daê, meşte sodır çhike ra ravê mı têrake!»
«Eke uncia ra nêurzena?»
«Eke uncia ra meurji, derjêni mı de ke. Porê mı biruçıkne. Mı bıkuve.»
Cênika sipoleçıkına bariye, çimê xuyê şıay zerrê jü zerreqê sa-biyaişi
de mendi.
«Eke uncia ra nêurzena?»
«Mı bıkise!»
Cênike, çıqa ke firra xo biye, laak kerd be vırana xo, kerd serê zerria xo.
«Canoo!» Vat.
«Eke ra meurji...» Laaki ğeyal kerd. Yek de: «İsot fekê mı ke,» vat.
Maa dey reyna, ebe a sefqati ra, çimê xo biy hiti, o kerd zerria xo ser,
phaçi kerd.
Laak tim hundêna vano:
«Nia de, eke ra meurji, isot be fekê mı ke ha!..»
Mae vana: «Cano!»
«İsoto zaf thuz bo.»
Ri cêno, xo erzeno we, haylemê maa xo beno, veng fino ra xo,
nêvındeno:
«İsoto thuz, isoto sur... Heni ke fekê mı bivêsno... Va heni ke bivêsno...
Herbina... Herbina raurji.»
Maa xo dest ra xeleşino ra, heni vozeno çardaxe ser, kuno cıle.
Sewa de amnania ke isani helak kena... Asmêni sera di-rê astarey
qilate derê, asma de gırsa jê çerxia... Cıle ra boa araqia de tirse yena.
Xo çarneno nat-dot. Dıma jü qerar dano ra cı: «Hata sodır hewn'a
nêson.» Sa beno. Sodıra, maa xo ke «Osman» vana, nêvana; herbina
urzeno ra, pureşino vilê dae ro. Çıturi ki sas was kuna, maa xo! Zerrê
cile de xo eşqili erzeno we. Eşqê xo helmê de sono we, ters kuno zerre:
«Eke hewn'a şêri.» Xo xo de tédıma vano: «Hewn'a nêson, hewn'a
nêson. Çıra hewn'a şêri? Çı esto ke hewn'a şêri?»
Satêna maa xuya yena, kuna cıle, lewe de merredina ra. Dest kena
tıra:
«Qedaê canı,» vana, «tı kewta ra?»
Osman qe, hama qe veng era xo nêfino. Maa xo ey kena vırana xo, lew
nana pıra. Zerrê Osmani de çiyê vêrenê ra ke isani finê berbişi, mendê re
haskerdena germine, eşqi, dostêni. Sodiri sero vındeno. Maa dey çıturi
sas u was kuna cı. Aqilê dey sodır dero, eke xafilde heşino xo, maa xo
fino sas ver.
Mae hewn'a şıya. Osman cıle de lif dano. Phizangê xo benê girani.
Osman xo heni qolay ra nêverdano.
Sopê urzeno ra, maa xuya ke xori xori nefes cêna, qaytê riyê dae beno.
Riyê dae roştia asme de sim-sipê berreqino. Poro munite nıka daa şia
aseno. Poro munite, themeqıyo sipênia berjini ra, sera biyo arê. Gulangu
ra zerreq aseno. Derga derg por de, riyo sipê de nia dano. Dıma sarê xo
beno gıran, gıneno balişna ro.
Pesewo, asme rewra vejıya, her ca jê sodiri roştia çılao, roştio. Bınê
çardaxe ra xırme-xırma mangawa ke hewn dera, vengê qırrısnaisê
dıdananê xo yeno. Hewn rında rınd nıseno re isani. Nanıko hewn'a sono.
Dıdananê xo nano pêra, bojiyanê xo kıt keno. Se keno, bıkeroy; hewnı jê

ağwe dorme ro dey gureto, tim jêdino. Qarino, peydo perpeşino ra. Sodira beno vilê maa xo ro. Bojiyê xo piroşiyê vilê maa xo ro...

Asme nişta ra desta çerbi (rocawani) ser, niçikê da xo saê ke gîna ra hardi. Pirtikê mendo ke sur bo, şêro ko ro.

Peyê koanê rozvetişi (şerqi) ra se ke tiriza roştia de bariya sıpiye pişkîna, gîlê kou pede benê sıpey. Vişteraanê dewe dest kerdo qorraşi, dewe de ro yeno ra her çî ser.

Mae ama çhoku, serê laaki ra biya çewte, bê lewiya is pure şêr kena.

Sarê laaki berjini ra çîz biyo kaleke ser, vilê xo barikek, riyê xo zerdo. Laak nefes ki nêcêno, thawa. Riyê xuyo qışkeko moğorbe de qêla mêla... Mae vîndena vîndena, axe uncena we...

Laaki helmê de bojiyê xuyo jû vet, est tever. Hermê xo belkia hundê qolîndênia bêçika pile esto çino. Postikê xo tî vanê astu ra verdino ro, qermeçik qermeçik... Çimê mae gîna ra boji, heni pa mend.

O ra tepia, xori ra «Of!» vat, «lazê mı oooof...»

Lewiye ra. Dî hetê xo ser saniye ra. Lewê laaki ra uste ra. Asme şîya xo esta bonê qamişêni ser.

Mae ebe qayde vat «ra nêurznon». «Ra nêurznon. Eke gest de bîmîrime ki, va bîmîrime. Gurenaisê jû laaki ra se beno?»

Çimê xo bojiyê barikeki raê. Bena sas, manena ke hata nîka çira pîro nêgîna ke laak hunde zaro.

«Eke gest de bîmîrime ki va bîmîrime!»

Porê xuyo dergo gulangî kerd xo fek ra, ebe hêrs cûyit.

Mêrdê xo cêro zirçeno:

«No uncia nêurzeno ra?»

Cênike, ebe vengê de nermo ke cêreno vero: «Laak ra çî wazena?» vat. «Hona sawkeko. Astikê xo şikinê, hunde zaro ha...»

Mêrîki xuye fişte ra xo:

«Ewro miheqeq hesar bo. To ra von gunê hesar bo! Biguriyo, cî memuso, qelp! Hona ke domano, bipêso.»

Cênike mîlmîlnena, ebe ters: «Bojiyê xo heni bariyo ke...»

Reste lewê laaki, vînete. Zerrê xo thawa rajî nêbi ke na germo kelec de laaki bîrusno kar, uyo ke jê purti sıvîko.

Vengê cêrênê xuyekerdai vat: «Laaki raurzne, şilpağê pure de. Ma pers (soz) do ra Mistefa Ağay inu. Na sewelete koti ra laakê do bin bivênê?»

Cênike: «Mormek,» va, «zerrê mı qe gotir nêkeno. Heni zaro ke... O ke biguriyo, ma beme dewleti?»

Ciamordi: «Eke nîka ra gurenais nêmuseno...» vat.

Cênike dest kerd porê laaki ra. Nermiye ra: «Osmanê m',» vat, «Osmanê mı, raurze! Qedaê to, raurze! Biyo sodir Osmanê m'...»

Laak nala. Gîran gîran xo nata, bota çarna.

«Osmanê m', lazê mı! Lêlê sodiri şikino...»

Ae laak hermu ra guret, dard we. Heni ebe ters pê guret ke... Saê ke şikino, rîşino hard... Peyser merredna cîla xo.

«Ra nêurzeno ha, ra nêurzeno. Bîkişî?»

Çardaxe ra taf şîye cêr. Çardaxe jê besuge derwise saniye ra.

Mormek bi be gîz-gîlor:

«Heq belaê to do, yê dey ki... Ra nêurzeno ha!»

«Ra nêurzeno, ma se bikeri!»

Mormek huşki ra xilê merdivanu da. Vejiya re çardaxe ser, xîncîkîn pê bojiyanê laaki guret, o kerd berz. Laak, jê leyrikê de awrêşi ey dest ra dardekerde mend. Tevlehewn pîrteno we, «daê daê» vano, zirçeno. Mormeki laak çardaxe ra ard cêr, est cênike vero. Laak tharphêlê tozê hewliye bi.

Cênike şêrê lazê xo kerd, vat:
«Heq zav-zêçê keşi, keşi dest de meverdo!» Herbina pê laaki guret,
kerd şênê xo ser. Çimê laaki gırsa gırs biyê we, ebe sasxuniye nia danê.
Berd, ebe ağwa serdine riyê dey şüt.
Laako ke ame ra xo, va ke: «daê!»
«Cano!»
«To isoto thuz kerd fekê mı?»
No sire de arabê Mıstefa Ağay inu ame, verê çêveri de vınet.
«Osman...»
Osman vost, şi, xilê arabi da. Esqanê xo ra doz beno, lawıku vano.
Mae, Zeyneba ke Mıstefa Ağay inu rê şiyêne yewmiya, nata unte, vat:
«Qurbanê to Zeynê, Osmani bisevekne, laak... Jü astık u postıko...»
Zeynebe:
«Meterse waê, ez Osmani qe zeberne?»
Kewti hêga. Roz hona nêvejiyo... Gırzeyê ke makina vasturiye düz
kerdi bi têververa, rewa gureto. Boa vaşi be hekinê hiti ra... Astor best
ğızagi de, gırzey nay pêsero. Ğızagi ra hurendia çütê astoru de jükek
besto de... Sarê astori Osman unceno, Ğızag pırr beno, nêbeno; zê
theyri beno cüin, ano... İyê ke Ğızagi bar kenê, ge kunê ra Osmani.
«Çıtur sono, Osman?»
«Wes u war be, Osman!»
Osman sa beno...
Henı ke va, rozê do sing-suro ke gılorı adırı ano ra isan viri, peyê
koanê boveri ra vejiya... Simêla hekinu ra, gırzu ra gıran gıran, barıkek,
çımu ra aseno, nêaseno, puxure sona we. Hewa de thav be thav hewrê
sıpêy fetelinê...
Osman wertê cüin u gırzekeru de haybıro yeno sono. Osman, cındeo,
wesa weso.
Zeynebe satê reyê: «Ha Osmanê mı. Şêrê mınê berriye...» vana, dest
kena pıro.
Roz gıl ro lewiya. Her ca biyo pırrê roşti...
Rozo ke erzeno sımêlanê hekinanê hêgay, erzeno gırzu, sewq dano...
Zerreçi hurdi hurdi benê ra berz. Hazaru ra, se hazaru ra destekiê roştiê
ke pıroşiyê jüvini ro, perrenê ra. Dev-riyê gırzekeru biyo toz u duman,
riyu ra jê çirtıke araq rêzeno tıro. Adır gıno ra çar kosu, vêseno.
Osman biyo sing-şia, riyê xo tenêna biyo bari, çimê xuyê gırşi biyê
qışkeki... Miltana xo ra ki araq pışkiyo...
Wesa weşiya sodiria!.. Osmano ke hao sono, lıngê xo benê jüvini ro.
Hevê maneno waro gıno, binê astori de bımano... Osman xo pê cêno.
Hardı ki zê asinê dağio. Her ke Osman pay na cı dano, ceneqıno we.
Coka şiyaisê xo ecaibo.
Hata ke Ğızag ame, cênikê gırzeczy fekê xo avoro, xo sanenê gırzu ser,
binê roji de merredinê ra, araşinê ra.
Osman tım şêrê asmêni keno... Thavê hewr. Gegane ki şiya de hewrê
sıpêy. İnu sera helmê vındeno, vêreno ra... Çimi peyê şiya hewri derê...
Roz tum serao... Çeçe-çeqa sımêlanê hekinana. Hardo raqılaşiyaiyo
sur binê lınganê Osmani dero... Hard Osmani habre dano weestene.
Osmani canê xo kerdo fekê xo ra. Bine ra vêseno, ser ra vêseno. Tı
vane, asino dağ kenê cigera dey de...
Gerdo... Çimê dina terseno... İsan nêşkino çımanê xo rakero, des
metrey xo ra dot qayt kero.
Zeyneba ke gırzu bar kena, cêrê ra Osmani, tey nia da. Qayt kerd ke çı
qayt kero, qorê Osmani zangır zangır recefinê.
«Osman,» vat. «Osman... Osmanê m', henı peya mê, meso. To ere
astori ni.»
O kerd berz, na re astori. Osmani astor ramıt. Hona recefiyaisê qoranê
dey nêvıneti bi. Astori ser de ame, şi. Zeynebe düri ra gırzey girê dêne.

Xo astor ra est war, verbe Zeynebe şî.

Zeynebe:

«Osman, to çira astor ca verda? Eke remeno?»

Osman ame lewe, pê destê dae guret:

«Nia de,» vat, «Xalîk Zeyne, ez ke biyune pil, to rê gosareo de zernên cênu.»

Vost, cêra ra astori ser.

Germ xenekeno... Va nino, pirtîkê de sızine bile çino. Astori ser de qorê Osmani dezay. Firre ra birriyay. Hevîkê maneno ke waro gîno... Çimê xo çar hetê xo nêvêneno. Osman astori nêrameno, astoro ebe xo yeno sono.

Ebe o qeyde bi be paydosê peroji. Bînê germi de perojiye... Ağwe germa jê goni. Zeynebe her çîqa ke cêrê Osmani vero, ey uncia ki loqmê nun fekê xo nêkerd. Tîm ağwe simite...

Zeynebe fam kerd ke quvê ağwe verdê ey ser. Laak o ra dime endî ame ra xo.

Eke i bini cêrêne ra karêxo ser, Zeynebe vat: «Osmanê m', tî endî so, ronise. Va jüyo bin astori bero.»

Osman: «Nêbeno Xalîk Zeynê,» vat, «ez bon. Qe nêqefeliyune.»

Se ke astor Osmani dest ra guret, o nişt ro, taşêle bi, berba, va «Ez nêqefelüne. Heq bo, nêqefelüne.»

Cênîkê da kokîme vat: «Ney ere astori nê... Va bigîno bînê lînganê astori ro, parçe u pirtle bo, leyrê kutîki!»

Osman:

«Heq bo waro nêgînon, pir bo waro nêgînon. Ez nêqefelüne ke!»

Îne o na re astori. Eke nisna ro, di-rê suru ra tepia hirê Osmani şî. Uyo xo pêt pê cêno.

Helmê amê, serê astori de merrediya ra, destê xo pîrosnay porê astori ro.

Zeynebe nae ser gînê pîro, reste cî, Osman astor ra kerd peya. Hire sarê Osmani de nêbi. Berd, jü girze ser merredna ra. «Cigera mî, » vat, «cigera m', çîqa ki rîke keno.»

Badena Zeynebe uncia ağwe arde, verdê sarê dey ser. Verva tiji vînete, kerd şîye. Osman waxtê ra tepia ame ra xo. Hata son, eke kar qedena, girzeo ke Zeynebe o nay bi ser, uza de ebe çîmanê xuyê thîp-thalu chungîliyay bi pêser, dewîzu de nia dêne.

Sermanê xo ra nêşkiya sarê xo hard ra wedaro.

Paydos de Zeynebe pê destê Osmani guret, nisna arabe. Laak têt-tunc bi bi.

«Osmanê m'» vat, «tî ewro zaf pêt guriya. Mîstefa Ağa heqa to jêde ra dano to...»

Osman sas bi: «Dano?» pers kerd.

«Qae, tî zaf guriya.»

Saê ke ro ame ra Osmani.

Çê têde biyo arê, tevera verê çêveri de nun weno. Dot arabe vînetiyo, astori arabe ra girêdaiyê. Astoru sarê xo fiştô vaso teze, ebe xîse-xîse tî vanê vaşî pholknenê ro. Boa vasê tezey her ca guretô...

Moğorbe perda perda kuno de. Tenê dotêniya astoru de Osmano. Hêga ra ke ame, ae ra nat tik vînetaiyo. Sevreteng, iyê ke nun wenê, çimê dey ine rao. İyê ke werdê xo wenê hay ro Osmani niyê.

Osman pino. Axîriye de sevrê xo beno teng, kuxeno. Osman beno gîzgîlor. Hard ra çüyê cêno, ebe çeçe-çeçe sîkneno. İyê ke nun wenê, talasê dine de niyo. Dîma; Osman, çüya ke sîkite, pê suru ğazu vîrazeno wele ra. Hundê fîrra xo çüye ğaz keno hardi ra. Vengê ke huşki ra tîrakerdena hardi ra vejînê... Osman nêşkîno bîreso miradê xo. İyê ke nun wenê, qesey kenê, huyînê. Osman hers beno.

Habre çüye unceno hard ra. Ğazanê ke virazeno, inu pê İnganê xo cêno. Gilê çüye wele dero... Osman ebe vostenê dormê çüye ro çerexino. Tepia, iyê ke nun wenê, ey vira sonê, xo salt verdano ra kay ser... Ğazu virazeno, virazeno, keno xirave.

Desinde jü veng... Çüye ey dest ra gînê war. Heni cemediya, mend. Naniko ca verdano, remeno, nêşkino biremo.

Cêniya Mîstefa Ağay ebe sasxuniye:

«Çê vêsae!» vat, «Osman! No Osmano... Bê Osman!»

Osman hurendia xo ra nêlewino.

«Bê Osmanê m', xo rê ronise, nun bure!»

Osman gos pa nêkuyno, bêveng vindeno.

«Maa to tî rusna?»

Sarê Osmani roverdaiyo, we nêdano.

«Tî ke hêga ra ama, çê nêşiya, bomo? Maa to nika ere to fetelina, qîsawite kena...»

Biye çewtê mêrdê xo, çiyê vat cî ra. Milet sîfre de huyiya.

Zerrê Osmani de haybîro remais vêreno ra. Vêreno ra, hama tî vanê o hurendia xo de mux (mix) kerdo.

Mîstefa Ağa: «Hala bêrê mî de nia dê, mî heqa Osmani xo vira kerda, cî nêda...» vat, kêsikê xo vet, jü vişt u phonce (25) dergê Osmani kerde. Osman xafilde perey gureti ey dest'a. Jü «Alloooş...» unt, fîrr da...

Vost, rest çê, helm tey nêmendo, xo heni est vilê maa xo.

«Bijê...» vat.

Mae vişt u phonc pangnoti hirê rey sarê dey ser fetelnay, berdi lewanê xo ser.

Fek: Dêsim-Pîlemoriye-Erzîngan

Merdum kılmu

Haydar Ergülen

Çarnekar: Hasip Bingöl

Serra 1956'ıd
Eskişehir'd
omo dina. Anqara'd
Lisê Aydınlıkevler
wend.
Cuwa pêy
Universitê Teknik
Ortadoğu'd Fakulta
Zonayitiya Sosyal'd
Letê Sosyoloji
qêdina. Yo mudi
Eskişehir'd
Universiteya
Anadolu'd
Ders da (1983). .

Pirkê mı vatin: Merdum kılmu lawêm
kılmiya xu z' niezonayiş ra yenu, eg bizonên
rıyî dîri hambêri nikotin, hêt 'ezmonia boin berz nikêrdin
Pirkê mına Delali qısı z' derg nikêrdin, lavê z'
tay vatin, usul ın qıdıwu, yo vatin yo z' vatin
xırabê merduym kên peyati¹, ziyedonia qısı kên şîir,
peyati biyayiş mı z' di şîir nuştişê mı z'
qışkalek yo Pirkê mı'vi, wext ya şî merg
mı kılmiya her çi fom kerd, inson kılmu dar ra, yeri ra
shay ra, tij ra, vor ra, şılı ra,
vêrsia ma z' ma ra derga, la qiji
labelê a zi honê xu ra kılma, az²ê ma şeş birê
pêy nobet hon bıvin bela ma hemın ra yo qiji
bivêjjiyu, ına dina yo keloma pencera vatin
ma fom nikêrdin, ma musê ına dina, inkê ına dina ra şiyayiş
cefa yenu, ravra yenu mı hon, kılmek monenu,
qasê yo wıyayiş. vatin zaf derg meker
şîir ço tera fom niken, 'emir tu z' derg nibenu ınay ra,
inson pêy ğelatiya xu benu pil, mı 'aşq qomderg zonên
mı fomkerd labelê, çiwext hixerfon xu ra z' kılmu 'aşq,
ravra hxetton nuştış viyerenu, ravra wext genu
ma 'aşq gema zerrê xu ra bixelesn, 'aşq kılmu, şîir dergu,
mesela yo dar vinibu gem honcio'z gema,
la yo hixerf vinibu, xuara inson çend hixerfio.

Hece Dergisi, 2004; Piseroka Hece'd neşır biyu

1. Peyati: piyade
2. Azê: zêg

Şiir yiw vêri
1973'd pêy nomê
Umut Erkan
piseroka
Gelişme'd neşir
bı. 1979 ra nat
şiiiron xu tiki
piserokond neşir
kenu. 22 sêrr
nuştekeriya
reklam kerd.
qadro vetişê "Üç
Çiçek" u "Şiir Atı"d
ca guriet. Qezatê
Radikal'id hxeftid
yo ruaj "Açık
Mektup" nusenu.

Keşkilon

Haydar Ergülen

Çarnekar: Hasip Bingöl

Cini şına wo inay ra vajyenu Şiir
cini şına, yo Şair benu inay ra
(Ez zono ez komyo cini ra Şair biyo)
eg "her ca'd qêdyayişê Omnun bivajiyu"
şiyayişê cini z' her ca'd vajyenu
şiyayişê cini bıxu her ca'd Şiir yena vatış:
şiyayişê Cini qêdyayişê omnunio, her ca'd
omnun qêdyenu cini eg şueru, pênia ini Şiir'u,
pênia omnun Şiir'u, Şiir'u pênia 'aşq...
eg bajar pêy her semta xu omnun dıma ku,
omnun benu derg inay ra, 'aşq z' tera nasib xu gêni,
omnun dıma Bajar, cini dıma Şiir
şiyayiş hxeeton semta Keşkilon in qıdı'wu.
yo şewid ez şivio aşma hêzron ra keşkilon
keşkilon omnun ra terk bıv, Şiir hêzron ra
hêt cini ser terk bıv a vistonik:¹
Pieru layj, Dadi yo Şiira terk kên!
A cini, eg mı caverdu ez beno Şair
nê vu nê tı mı terk bıker, ey ez lajê a cini,
şiiir'u vajiyenu, omnun qêdyenu, ciniwa şına
Pieru cini Şiir, yo ciniwa terk kên!

Kitabê "40 Şiir ve Bir" ra

1. Vistonik: mesela, esatir

Haydar Ergülen

Çarnekar: Hasip Bingöl

Comierd

-qê lîl-

Esêr Yi

Karşılığını
Bulamamış
Çocuklar

[Qijon'ig Hxeq xu
Nidi'w] (1982)

Sokak Prensesi
[Prensese Kuçi]
(1990)

Sırat Şiirleri
[Şiir Sırayt] (1991)

Eskiden Terzi
[Hêvêr ra Têrzi]
(1995)

Kabareden Emekli
Bir Kızkardeş
[Qabare ra
Emegdar Yo Way]
(1995)

40 Şiir ve Bir [40
Şiir u Yo] (1997)

Karton Valiz
[Valiza Qarton]
(1999)

Ölüm Bir Skandal
[Merg Yo Sqandal]
(1999)

Sini ti oniên u bajar ra, otir boyn mıra z'
Tı sini şinê u bajar otir bipherr şu mı z'
bi cierê mı, mı ri z' deniş u vinderton ra
dest tiyeşon: Xatırîb tu merdumê mın u qij!
sini tu hêdi hêdi yo bajar kerd merdum,
sini tu zêy comierdon tera hxeskerd, mı ra z'
zêy yi bajar hxesbiker! Qet meters, 'aşq
mı merdum nikenu, mı caverd, pıyrt mı z' êsti,
ujara 'aşq sêrbiker, ruêj mın dhamriayi⁴ viyerenu,
şêw mı z' êsti, reqş⁵ biker, wa etegê tu tiyeşiyu,
tı mı sera agir, mı'd hevaltî biker,
sêrsıbê mı z' êsti, ayabiyayış komyo sa'et,
ni telefon, ni ber: wa yo kêneka çeqa guynkêrdiya gej
zengê pısqilêt bıcenu besu!
Parq mı z' êsti, bêni derg seraser mı ser,
arrê⁶ mı ra mı depiş, pêl mı z' estu,
guevaga tu'd mijdonia wesar dest ho gueş'id
şîir mı z' êsti, mevzuyê 'aşq ser, monên hxeskerdişê
tu yi bajar ser, monen tu ra hxeskerdiş
hxetton maqul yo mecnunê tu biyayış

Ez yo bajar *karyeno*, in qıdı çinê mı estu?

[Kitabê "40 Şiir ve Bir" ra]

1. Dhamriyayi: yers biyayi, gês
2. Reqş: dans
3. Arrı (arhı, aarı): lezgê dar, (arrê: kêlima zafomara)

Ahmed Arif

Açarnayueğ: İsmail Söylemez

Hiris Hiri Gulê

In ku, kuy Mengene'wu.
Wextug şıba pêra benu zelal Won'id
In ku lêyir Nemrud'io.
Wextug şıba pêra benu zelal ver bı Nemrud'i
Kıştêkê tı horiyes genu, ufuqi Qafqas'io
Kıştêkê tı kuela, milki Ecêm
Qilon berzona weşê cemedon
Venê remayê vêr awon'id
O birri ğezalon
Qeflê zarejon

Comiyêrdi inkar nibena
Piyêrudayişi jubju'd kîçi zuari yın niberd
Hezar serron ra nat qerwaşi tiyê
Bê ma xeber ça ra bîd
Qeflê qulingon niwu in
Asimon'id birci astari niwu
Hiris hiri zêrr gulêyin
Hiris hiri çimê guin
Nişına
Biya guel in ku'd

II
Bını qêmi ra arweşêk wırışt
Phaştiyê cê belekın
Pizê cê sıpê şiti
Ġêrib, dıgonı, ju arweşêkê kuy
Zerrê yı fek'id otir feqirek
Kîçi onu tobi ser
Qeraxib qeraxib wêxt
Biyeqısır, ju şefeqêko zutzilut

Oniya hiris hirın ra ju
Pizê yı'd vengoniya gironê vêşoni
Puer, hêrdış vınciyewêk
Gironê yı'd aspıj
Oniya quêl yı perudayê
Babaegitêko zerrcehermı
Ju arwêş yêsir ra
Ju têpya ra

Kot vir filintê yıwu delali
Bını balışnê yı'd hêrdiyayi
Kot vir, conaga deştê Herran'i ra ardêb
Vilê cê pê muron kewon xemelnayi
Çarê yı'd şıpêyi
Hiri lingi cê şıpê
Rehwon, sıvık
Buez, mayina seglavi
Sêni fırdab vêr Xozat'id

Ika hına neçar u gırdayi
Hına pê yîd lulêko serdın
Niyebên
Êşken xuy berzu bêxt bêrzyaron
Ini kuy, kuyi birê, rumêt cê zoni
Bı izını Homê ini dêst merdumi nidoni şermı
Dêst westêgê
Welê cığarigu vêşenu
Zoni engerêkug
Vêr tij'id dilingiyez gızgerikyenu
Ponayış vêrinid erzên hewa...

Ini çimi, dorêkız nikoti dom
Çimi yigê vêra zonên
Qiyomê gedugonug bawê horiyesonê
Vorin, xıyonêt yın nerminon
Kendalon
Neçar
Omên kıştış
Vajiyab
Hını wa çimoni cê kaşkaşuêk kuari buêr
Zerrê yı, wa thêr beratın buêr

III

Ez biya birindar
Gedugêka nımtiyê kuon'id
Wexton ra ju nımajêkê şıbê'd
Ez ravıstiwa
Guinin, dergaderg

Ez biya birindar
Honi mı, şewon tarêyiniyêr
Kıçı mı çinu fêk xuy xêr ser akeru a
Giyoni mı gên biye ercel
Ez nişkêna ca bîdi pê kitabon'id
Şıfre kerem kerda paşêk
Ez kışiyawa biyepers, biyamehkema
Kerwêm, hali mı ca'd hına binus
Bêna şınawtı yenu zonayış
Cijê guilini ni
Guilê domdomiyo
Leti leti mı fek'id

IV

Emiri mêrg ard ca
Duyi kuyo kewı
O hewê şıbêwu rakoto aya
Kerd guinin
Bacıyon'ız ojad tıfıngi xuy şê pi
Pıstını ma hêdi hêdi wexılmı kerd
O tedı gêrê
En'enı kerd
Miyê mıwa sura vıraştê Kêrmonşah'i
Tizbe mı, qıtiyê mı bêrd o şı
Piyêru'z xelabi Welati Ecêm ra

Ma kerwê ma birê ma pê guin gırdayê
Dewon u eşironi vewêrdır
Ma kênê ardi, ma kênê dê se serron ra nat

Ma cironi tihet
Bên timiyon kêrg ma
Nezonti ra nê
Feqirti ra
Zerrê ma paşapurt'ir nigiryawa
Ino sucug sebêb kıştışi mo
Hini nomê ma niyenu pa şeqi
Qeçaxçi
Dızd
Xayin...

Kerwêm hali mı ca'd hına bınus
Bêna şınawtı yenu zonayış
Cijê guılını ni
Guilê domdomiyo
Letı letı mı fek'ıd

V

Perudên lalawo
Perudên
Ez rehet rehet nimirena
Pıxri'd bızuatê mıno welın
Pizê mı'd vatê mı estu
Fomkêr hal'ir
Babi mı çımı xui vêr Urfa'd
Hiri hêb'iz birê mı
Hiri sêrvi delali
Hiri letê kuy mird nibi 'emiri xui'r
Bırcon ra, qilon ra, mınaron ra
Kerwa, xınomi, qiji kuyon
Wêxt ver bı dorpêguiretışi Fırnsızon'ıd

Zımiyêl yı newı arıqyê
Xali mıwu qij Nazif
Rınd
Şenik
Astuarêko hol
Perudên bira vatu
Ruêj nomusiyo
O astuêr xui eştu çargomi

Kerwêm halı mı cad hına bınus
Bêna şınawtı yenu zonayış
Cijê guılını ni
Guilê domdomi
Letı letı mı fekıd

Ju qefesêk, mirçikon dıma gêrena!

Franz Kafka
1883 - 1924

Franz Kafka 1883 - 1924

Kafkay
tenya biyayenî ra
zaf hêz kerdê
labilê
bêkes mendenî ra
hêz nêkerdê.

Kafka
rocan'a wext wext
menga ra
tenya mendê
u kes nêvinayê
u xû keye di
kilid kerdê.

Franz Kafka, serra 1883i dı Cumhuriyetê Çeki dı suka Pragi dı ameyo dinya. Piyê cı Herman Kafka Yahudi u tucar biyo. Namey maya cı zi Julieya. Exlaqê mekteb u exlaqê biyayenda cı zi ê Almanano. Kafka, en girdê çihar qeçekandê ailey xüyo. Kafkay bı xû hıquq wendo u dima mektebda hıquqi dest bı kardê xüyê sigorta keno. Çı wext Kafka beno vist (20) serre bı cidı cidı dest bı nuşten keno. Hêta Kafka cüwayê (?) tenya çend istanikê cı neşir biyê. Eger ewro ma kitabânê Kafkay wanenê se no zi xısmetê Max Brodiyo. Max Brod embazê Kafkay bı. Brod verê merdenda Kafka soz dano Kafkay kı o do hême nuştanê Kafkay biveşno. Labırê ewro bol çiyê Kafkay esto u ma wanenê. Defterê çiyê rocaney, mektubê cı, şiirê cı, istanikê cı u romanê cı, dima merdenda Kafkay neşir biyê u Kafkay beynelmîlel-biyena xû nêdiya. Kitabê çiyê en meşhur; *Process 1914-1915*, *Şato 1921-1922* u *Emeriqa 1912-1913*yo. Kritikerê edebiyatî nê kitabânê Kafkay rê vanê; 'tenya biyayena rêzi'.

O kitabê kı en vêşî nas biyo, helbet kitabê cı '*Process-Déwa*'yo. Na kitabı dı Kafka héyatê ju banqaci Josef K. nuşneno. No Josef K rocê aşnaweno kı héqê cı dı oyo méhkeme abiyo. O nêzano ka qandê çici o do méhkeme bo u kes bı rayda qanuni nêşeno vaco ka sucê cı çiciyo. Josef K. bı xû zano kı ey çiyê xırab nêkerdo u fina zi xû çiyê rê sucdar his keno. Héyatê Josef K. vırêno u beno zey cihnemî. Peyni peyni Josef K. aşneweno kı o do qandê suco kı vırazyayo, ceza nêgiro u temami suc ra zi pak nêbeno. Nezdîyê kitab bıqediyo (perê peynida kitaberi dı) dı merdımı yenê, ey keye ra berê u hisê sucadareyo kı bı mezgdê Josef K.ya dısıkyayo, beno sebeb, Josef K. bı ê merdımman'a piya şino. Ê merdımı kı Josef K. benê, ey teber dı kişenê.

Kitabê çiyê '*Şato*' dı qéhremanê kitaberi Mezlum K vicêno wendoğan ver. Mezlum K şino ju dewı dı ca beno u beno memurê kadastro. Mezlum K a dewı dı kar nêvineno u kesi dı zi nêşeno embazey bıkeroy. Quwetê do dewlemend ju koy serı dı ca biyo u hükümdar o. Mélumatê na kitab zi zey kitaba '*Déwa*' o. Yanê hükümdarey u dewlemendey kesi ra nêasena.

En kitabê çiyê kı kes nêşeno bireso hédê cı, kitabê çiyê '*Emeriqa*'yo. Qehremanê na kitaberi zi ju gêncı u no gêncı namey eşirda xû, key xû leymin kerdo. Qéhremanê kitaberi xızmkara keyey kerda bı hal (kerda dıgani). Ma u piyê cı qéhremanê kitaberi rişenê Emeriqa. Xalê çiyê Emeriqa ey gêno himadedê (cı rê wayêr vicêno) xû. Rocê bêsebeb u bêsuc xalê laceki ey erzeno teber, lacek fehmi nêkeno qandê çici xalê cı ey keydê xû dı nêwazeno. Hême kitaberi dı merdım tenya çiyê vineno; tenya biyayenî, bêwayêr biyayenî, bêquwet u bêkes biyayenî.

Kitabanê, mektubanê, defterê çiyê rocaney dı her tim namey ju merdımı ravêreno u o merdım zi piyê cı Hermano. Mektubê cı; 'Piyê mı rê' "Qandê mı her tim tı zey xeyala bı, o kı merdım nêreseno cı, o zi tenya gedarani dı esto u ê gedarı kı héqey fikrê xû dı nê, héq şexsiyetê xû dı nımnayê". Ê gedarı u hükümdarı kı kitabânê Kafkay dı estê, héyatê Kafkay rayê. Yanê merdım ney fikrêno, gedarê kitabı nêbê kı piyê cıyo. Mektubê cı; 'Piyê mı rê' "To het dı mı hême biyayena sebebê héyatê xû,

xü vira ke(rd) u verê ey dı mı tenya hisê qıym nêkerdeni u sucdarey giroti” Mektubê cı; 'Piyê mı rê' ”Sebebê nuštoğeya mı tı bi, kitabandê xü dı mı to rê hawar kerd, qandê kı mı pıstinê to dı to rê sitemê xü nêkerd”. Piyê Kafkay bi sebebê nuštoğ biyayenda Kafkay u éyni wext dı bi sebebê asosyal biyayenda cı zi. Kafkay bürokrati ra nefret kerdê u ney rê zi sebeb karê cıyê sigorta bi. Kafka héyatê xü dı nê bı ézayê ju héreketi, labilê o her tim şiyê pêser ameyanda (toplantiyê) anarşistan. Qandê Kafkay nuşteni zeydê diay bi u şı wext nuşnayê newede ra ameyê dinya u hisê name do newe girotê u ameyê xü ser. Kafkay tenya biyayeni ra zaf héz kerdê labilê bêkes mendeni ra héz nêkerdê. Kafka rocan'a wext wext menga ra tenya mendê u kes nêvinayê u xü keye dı kılıd kerdê.

Kafka u qin kerdni

”-İnsani nêşenê qinê zeredê xü yê bêvengi bıkerê” Çiyê kı Kafkay nuşnayê u rêzandê xü dı kar ardê, vateyê cı tayın merdımın waştê bıkerê vatenê diyaneti. Hélbıkı fikrê ey, ser vatenda xü u qini ser (inanc) ze kı şar fam keno wuni niyo. Fikrê ey ser vatenda xü ser noyo; 'Eger merdım qini jewi nêkero, merdım nêşeno pakeya zerida ey merdımın zi bıvino. Gerek merdım ney çı zi rınd bızano kı, Kafka çeçekê ju ailedê Yahudi o u aile cı zi diyaneti ser zaf qinê (inancê) cı est biyo. İnteresê cı diyaneti ser zi bêsebeb niyo. Kafka wazeno bı no şekl'a bıbo nezdide pêrdê xü, éyni wext dı zi kokê xü bıvino u biro xü sero ecdadandê xü rê wayêr bıvıciyo. Kafkay hême héyatê xü dı çelişkiyê [alozê] mabênê qin u qin-nêkerdeni dı şıyo ameyo. O her tim qiseyanê xü dı vato; '-Gerek merdım homayan ra xü dur tepşo u bı no şıkl'a merdım şeno çewt famkerdena insan u homay pê ra abırno'. Kafka ju merdımê do geyrayoğê cuwabê persan bi u cuwabê xü zi felsefeciyandê zey Kierkegaard u Platoni dı geyrayê.

Kafka u zıwan

Çı wext merdım Kafkay wanenoi merdım bı zıwandê cıyê basit u héririni dı kewno munaqese. Zıwanê Kafkay zelalo, ifadedê xü dı hême çı neqışneno, merdımı u tabiat şeklo newe gino. Kitabandê Kafkay dı zıwanê qéhremanê kitabandê cı u ê ey bı xü kewno pêmiyan. Wext wext merdım nêzano ka qéhremanê kitabero qısey keno yan Kafkayo fikrê xü vano. Kitabandê Kafkay dı her tim diyalog zaf mıhımo. Yanê diyalogê mabêndê ê zerey u ê teberdê merdımı. Gemê Kafkay niyo ka kitab senin dest pê kero. Zey wendoği merdım finê dı xü nuştay miyan dı vineno u hêta nuşte yan zi kitab nêqedıyo, merdım destê xü ra şiyê wendeni nêveradano. Çiyê kı kaşê merdımı keno mistik u hewnê zebaniyano. Merdım şeno ney zi vaco kı, belki o semed ra Kafka ewro Kafkayo. Zaten medım nêşeno vaco, Kafka nuštoğê wextê 1920'an o. O her tim verê wextê xü bi. Kafka nuštoğo naturalisto. Tabi o bı tenya ey'a zi mird nêbeno u kitabandê cı dı kritikê ê rejiman zi esto u inan ser hénekê cı estê. Merdım çı wext Kafkay waneno, merdım ney çı weş fam keno kı Kafka alimê psikoloji Freud wendo u tesirê ey dı mendo. Qandê kı nuştay cı zelaley ra finê dı şeno bıvıriyo hewn u xeyal.

aşmê guilu

Awk
zêrwêşê xui ra
Eşqig
no guil ser
Bilbil,
in êşq serra
teqen !

Aşmê guilu
Guilunê m ! dadiê guilu
Gueş bîd zêrrê xui
Gueş bîd,
awkağ ha bin pelun guilun ra

Şeqena şina
Gueş bîd cî

Ha zêrr wêşîê xui;
Ha mirrayê xui'd cî'r una zu
Gueş bîd cî
Ha zêrrê xui ra
Hxeyat duna guil
Eşq guil ra
Êrziawa bin lîngun guil
Ha vêşayê zêrrê guil;
Pê cun xui, kena wenik.

Germayê eşq guil
Zêrrê xui'd,
Şemalê yêw
O tij pia una pie

Guilunê m ! Gueş bîd awk !
Ha bin çaqun guil'id nalena
Gueş bîd cî

Ha bin gîştun lîngun guil'id qajena
Gueş bîd cî
Ha bin çaqun guil'id xui aird ra kaş kena

Bun tira !
Qijê ra hxetan pillê guil'id
Ya ha bin lîngun o pelun guil'id,
Aird ser xui kaşnena
Awk zêrwêşê xui ra
Eşqig no guil ser
Bilbil, in êşq serra teqen !

Mehmet Çetin

Lercaine

zê goçê wari
peyser
nêna tu,
cemedina
hewnê xo
ser so
saki
pulur de
veyve esto

perocê koan de zê ticia sania lercaina to
heni çerx dano serê to zê çerxê paizo
kılmo hewnê bêkeson, çê gerebiye de
sari werd omrê to vergi ki aê rae de
vaa diyağê zerria to de çı sebır esto

hewnê kemeron yeno cıla koy de sano
ma ça mıneta tu kam pina na sewe ra
wazena dêm bido roce xesreta tu ser
jüyi bêro oca ra, waxtê domaniye bo
perrenê çimê to vay de jü qılati esto

waxtê gozan u eskıc u henguran ra
zê xeberê yeno sono axri omrê isani
sê ke ez qeda wayir veci adirê çê xo rê
zê goçê wari peyser nêna tu, cemedina
hewnê xo ser so saki pulur de veyve esto

Kindi

Nomê yi tamom Ebu Yusuf Yaqub bin İshxeq el-Kindi u, binatêy serron 801-872'di cuyio, filozofê İslamiyêti.

Felsefeya xu'd sentezê fikrê İslamiyêti u fikrê Platon, Aristoteles u Plotinus viraşta. Kindi, İslamiyêti ser filozof vêrin qebul benu. İslamiyêti ser filozof vêrin qebul biyayişê yi, şık u şuphi tedî çini ki, xususen hxalê newıvırazyayi fikrê İslamiyêti'd hêt terminoloji u metodoloji ser şednayı yo qıdı paşt cıdayış (paşt dawa cı), kelam ra felsefe viertiş'd têyna wazifê yo pıyrt (pırt) nidia, labelê wazifê payvındertiş'i'd biyo lingê pıyrt, biyo yo merdum muhim paştıcdakarê dogma'on wahxiybiyayo ser rasyonel metot tatbiq kerdê u pieru in gurı qarşıa muxalifon hemdindaron xu verd kerdu, qiymêti yi itiyara yenu.

Kindi, esêr xu'w muhim ('esil) *Fı'l-Felsefe el-ûla*'d, felsefe "hêt qiymêti u merteba'd zerrê sana'atê insoyn'd holin" yo qıdı tarif kerda, cuwa pêy wazifê felsefe z' "qasa zıxmiya insoynid hxeqiqeta êsti (biyayiş) zonayiş" qıdı ser belli kerda. Fikrê yi gueri, vonu felsefe piseromiyayişê serron ser nasılıyawa omiya resawa ma, Kindi itiya'd işaretê cefatiya (zuari) wayervêjiyayişê pêdmêndiya fikrê antik Yunan kenu. Fikrê hxeqiqet sera xu insonon wa'dnayan ra, fikrê vêrinon ra (qedimon ra) zaf hol u hxetton bêşkıo eşkera yo qıdı, pêy normon (qaide) u zamoyın xu gueri, yo qıdı yi fıkrın ser pêy tiki serakerdiş (wasılkerdiş) ser meydon vetiş, wext vêrin ra intıqal biyayi hxeqiqeto pêy xuserçarnayiş şerton u 'edêti xu'd vinenu, paşt donu cı Kindi. Yi gueri sebebê in, bi şık u şuphi binatêy hxeqiqeta felsefe u mesaja piexmeron'd hêt muhteva (zerivatı) ser yo ferx z' çinibiyayişu (niebiyayişu). Wird hemı z', hem raşıtiya rasyonel hem z' wahxiybiyayi hxeqiqeta yotêniya u hxakimiyêtiya Homê, fazilet u zonayitiya durfinayiş egleb gerê ma çinê dımaku, çinê dıma meku, dona ma.

İspat kerdışê metodê yi, hedêf ispat kerdış d' felsefe sera fikrê madde ra şıkil qazonc kerdışê cevheron(xuyi) zonayişi iddia kenu Kindi, ina felsefa xu fizik u metafizik sera kerda dı bayr. Yi gueri, mevzu felsefê

Felsefeya xu'd sentezê fikrê İslamiyêti u fikrê Platon, Aristoteles u Plotinus viraşta.

Fikrê yi gueri, vonu felsefe piseromiyayişê serron ser nasılıyawa omiya resawa ma, Kindi itiya'd işaretê cefatiya (zuari) wayervêjiyayişê pêdmêndiya fikrê antik Yunan kenu.

vêrin ya z' metafizik (*ilm el ilahi*) zonayia raştiya vêrina. In tarif sera munasıb yo qıdı êstiya Homê iddia kenu Kindi, cuwa pêy qêy êstiya Yi tay dêlilon z' iddia kenu. Yi dêlil zêy Kindi şıxulnê, yo "Ğaye, ya z' İntizam u İspatê Hedêf", a bin z' "versiyona felsefê İslamiyêt'd ispata Kozmoloji biyayi delila Hudus" sera biyayê dı hxebiê.

Hêt Homê sera eg zonayê ma mevzubahis bı, Kindi inkarbiyayışê cevherê wasifon (sıfat) Homê (el-sıfat el-zatiye) dıma, encax Kindi, iddia kenu ki, zat ya z' sıfê Yı menfi yo qıdı tarif bêni (*el-sıfat al-selbiye*). Filozof, Homê menfi yo qıdı tarif kenu, wext dora problemê alaqa Homê u kainat bena, yo het ra Plotinos'ra omiyayi nazariye sudur ya z' teorema emanation qebul kenu, yo het ra z' êstiya vêrin pêy fiela hxura (azad) iradê Homê çini ra biyayış qebul kenu, in z' me'na xulqkerdişi tesdiqa. Yon Kindi, tokıla (alaqa) binatêy Homê u kainat'id alaquadar waştına (talep) İslami çım ra duyr nigurieta, hem fikrê İslami hem z' fikrê felsefe Grek arda yo ca (ti ari).

(Cevizci, Ahmet, *Paradigma Felsefe Sözlüğü*, Kindi, s. 558-59,

"çeq çeq finientie
kıl kıl finientie
adır adır finientie
tari ken ruişni o,
tım o tım ben hxeyat"

Zerduşt Piyeximber

Aşmi

Ray ra
şına
erd lerzeno
İnidê
Gerger'id
av peysena

Çime cı zey zeytuniyê
Pore cı zey komiriyê
Bejna cı hend de mına
Namey cı zi bol kilmeko

Zey cıya bol veşeko
Zey ıstaran vırsena
Zey tijiya vêşnena
Namey cı zi aşmiya

Ray ra şına erd lerzeno
İni dê Gerger'id av peysena
Namey cı bol kilmeko
Zey cıya bol xaseko
Namey cı zi aşmiya

Zey xezal barêkeka
Zey kolbızan sıpiya
Namey cı zi bol xaseko
Namey cı aşmiya

10 / 01 / 2007

na dina de phonc çiy

Tı waştiye,
tı jüya,
ebe
phonc thami

na dina de
phonc çiy estê ke
karê aqılı niyê

a sola ke
erziya kemera rute ser
heliya
şiliye ver de

a şiliya ke
qılaşê koka darê ra şiya war
mıloçike de biya mıloçike
mar de biya mar

a dara ke
doxina xo na ro
awe rişnena de
çımanê aşme ver de

a aşma ke
her gıl de
jü saya de bine de
biya sur

a saya ke
biya pisirê mae
çuçika rê
theyra rê

phonc çiy estê ke
karê aqılı niyê
na dina de

sola, şiliya, dara, aşma, saya

tı waştiye,
tı jüya, ebe phonc thami
tı jüya, ebe phonc rengi
tı jüya, ebe phonc cani
tı jüya, ebe phonc hali
tı jüya, ebe phonc parçikê tirami

paloKeko

honi astaron
o wiyayiş perperik

hevalê mı ri...

wiyayiş tu
monenu
perperik,
ez pê firrenu

ez ri tı oncenu darboni xui ser
wiyayiş tu mı'r şow'id bun ber
vêng dejon zerrê mı kenu kerr
honi mı'd bun vin şerr

çimi tu hernekê astaron tepşên
pê yin tari'd rar xui vinênu
mı'r bini çilê hivi xui'r gêrên
yin ra xui'r yo ezmon virazenu

wiyayiş tu monenu perperik, ez pê firrenu
sêrd zımıstoni'd tijêk, ez wesaronı niêsenu
şew, tari'd çilayêk, pê vinenu
ezmon'id astarêk, pê tu êsenu

Sait Çiya

Zaman vîndeno

Mı nêzona
Mı va, her çi vurino
Dina çerexina, zaman vêreno ra
Yoxro ke çîqa zor biyo
Çeribiye de zaman vîndeno

Usar amo, her ca biyo khewe
Vilki biyê têra, rîndekiye vorena
Şiliya, çemo, laşêr dariyo we
Mîrê çhilîkê awke çîna

Roji biyê sewe, roşti biya tari
Durio, nas u dosti biyê xami
Zerri de dîrbeti, çîmu de hêştiri
Mîrê paizo, se kerine usarê sari

Acas

Projê Acas'i guerî, herkes cê xurî ra ruej 2-3 hêb Xeberon çarnenu a Zazaki ser o Radyo Miraz'ır şîrawenu. Ini xebêr, programi Acas'id yê wendîş. Badi wendîşi ra sitê www.miraz.biz'id, rîpêl Acas'id yê neşîr kerdîş. Komug bîwazu, oja ra êşkenu xeberon ruejonon bî Zazaki teqîb bikeru. Inaju qê ju qezatêk'îz ma'r bena tecrubêko hol.

Ma'r xeberon açarnên a Zazaki ser, bîşîrawên!

Usar yeno,
hard huyino,
asmên beno
ra
Vore
vilêşina ro,
viliki
kenê ra

Eke şêrine koti
Tı yena ra mı dıma
Hewnê mîde tı
Ĝeyalê mîde tı

Tı zerria mîde sewda
Tı çimê mîde hêştir
Tıya can dana mı
Tıya mana cuyaişê mı

Ax, welatê mı
Tı ki jê mı dirbetına
Awke nê, goni rêcena
Dere u çhemunê tora

Usar yeno, hard huyino, asmên beno ra
Vore vilêşina ro, viliki kenê ra
Bendi rijinê, ray to ser de benê ra
Bextê to vurino, ternê to urzenê ra

Waxtê xuyo, herey mekuyme
Şuya kou ra, raunê tora
Hona ke tiji zerreq nêdo
Rew, sîpêdiya sodiri ra
Vengê ma biçingo to ser de

Êndi nêvîndenime, yeme ebe lerz
Destê ma benê ju, zerrê made hewes
Riyê ma huyino, sarê ma beno berz
Welat beno serbest, ma ki zerrewes

Soren Kierkegaard

İngilizki ra: Fexri Pamukçu

Diapsalmata

Vinderê,
wuniyo,
ez buwaza
Amager'i sero
naxirê xozan ba,
ew
zey şairi nê
la zey xozan,
ew çıman dê
insanan a
xeleti ya
bızanaya?

Şair çiyoy? Zew merdımı kı zerri da xo dı qexro gıran nımıneno, labirê lewê cı wuni vırajyayê kı, hıqı u nalin kı yena ey cı ra zey muziko weş vijiyenê. Qederê cı ê qeder dê bêbextiyaran, ê yê kı zey boxe dê zılımkar Phalarisi adıro senik dı yawaşeya benê sur qeder dê inan maneno- qiriya inan goşan dê cı nêresê kı ey bitersaynê, ê cırê zey muziko weş ameyê. Ew insani çoşmedê şairi gênê ew cı rê vanê: fına dêri bıki; mahnay nay a ya kı derdanê newıyan ezab dayo to; lewê to zey veri mendê, çı kı qiriya to do ma bitersayno, la muzikê to kêf dano. Ew qıritikwani inana yenê pê ew vane: rındo, wuniya na do qanun dê estetiki serabo. Çıçı rê, ez rınd bızana kı, zew qıritikwan zey didı heban dê fasıla ra zu şairi maneno; miyabên dı zew ferq esto; zerri da ey dı derd, lewan dê cı ya zi muzik nêbeno. Vinderê, wuniyo, ez buwaza Amager'i(2) sero naxirê xozan ba, ew zey şairi nê la zey xozan, ew çıman dê insanan a xeleti ya bızanaya?

Henday embazan dê mı miyan dı, zewna embazê dê mıno hewl esto- melanqoli yê mı. Miyan dê kêfi dı, miyan dê kari dı, ez beden dê xo ya wuza dı hadre ba zi, mı rê îşar dano, veyndano kınar. Melanqoli ya mı yara mına sadıqahelbet ez ji, vera cı sinayiya xo dana ay!

Çıyan dê tewr abesan miyan dı, mı rê wuni aseno kı, meşxul biyayena merdımı a ya kı merdım kar u werd dê xo dı emino- esta. Co ra, çıwext ez vınen a kı a çeç da muhim dı zu meş anışena zınci da zew merdımê dê meşxuli; yan ji zu faytona kı xışma ray ra sına, ay ra lınci erzeyena zewi ser; yan ji kı pırdo abiyaye verni da cı dı zufın dı abiyeno, cı dano erro u kışeno, a çeç wuyate guneno miro. Kam şeno kı wuyate nêkewo? Nê merdımânê meşxulan sekerdı bı ecêb? İcab keno kı nê merdımı, ê cınıyê kı fek dê maşana şewate danê keyi ser u xo dı şaş manenê, inana tesnif nêbê? Fıkrê dê şıma ya, ê dê nê şewate dê heyati dê gırdı ra kamcin çiyê do gırd hessıbiyaye bıreyne?

Vıradê wa ê bini bıgazıncê kı demey xırabı. Gazıncı ya mı aya kı. ez vana demey bêqımetê; çı kı inan dı ihtiras nêbeno. Fıkrê merdımân zey lay, zey kaynanê kı la rêsenê, zey inan bari u nazıkiyê. Fıkrê kı zerri da cı deyê hend bêehmiyetê kı guna cı nêkewno. E kı kurmi fıkranê zey dê inan bınımınê inan rê

guna hessıbiyenê, labırê merdımı rê, o yo kî şıkıl dê Homay dı vırajeya yo ey rê guna nêhessıbiyenê. Seks wastena inan giran bena ew nemuhıma, ihtirasê inan hewna beno; ê gurwanê xo anê ca, nê bêexlaqan zey Cuhudan xob'xorê mısede dayo, ê yê kî meteligan ra leteyê tewr werdi vejenê kî rozê Homa yo Teala inan ra hesab wast, ey bıxapeynê u bîdê cı kî emniyet dı bımanê. Heyfê inan! Naqor, rîhê mino ageyreno Tewrat u Shakespeare'i ser. Qenêbo wuja dı zew zano kî çımê zeweri yê camêrd u cınıyan sero; wuja dı zew hes keno u nefret keno; zew dışmenê xo kışeno ew mesela xo neslan ra ravêrneno- wuja dı zew guna keno.

Zek menqıbe(3) dı yena vaten, Parmeniscus mixare dê Trophonian dı cehd(*yetenek*)a xo ya wuyati keno xo vira; labırê fına kî çorşmawi(*ada*) da Delos'i dı zu bıloq şıkıl dê ilahe Leto'y dı xo mısena cı, wateyê cı pey dı yeno. Zuwê da zey nay amê mı ji serre. Wexto kî ez xort biya, mı wuyateyê xo mixare dê Trophonian dı xo vira kerd bı, labırê ez kî biya gırd, mı çımê xo akerti, ew dinya yo rastayi fahm kerd, ez wuyate dı mecbur menda, o wextrayo mı wuyate nêvıradayo. Mı di kî, mahnay heyati dezge ronayena; xayey cı Hakimo Serên biyayena; yanê kî zewqê sinayen zu cını ya kî heme çiyê cı ca deyo, a ya zewıjiyayen dı beno, yanê kî, tengani da mali dı dest pê dayen qudsiyet da embazin ra bı; yanê kî zanayın zek bol merdıman wastê wuni bı; yanê kî ey qandê quntı dayen hêcan kerdê, ew qandê ceza dê 10 dolaran vera riski zerri kerdê pêt; yanê kî, bahdê werdi, 'wa weşi da to bo!' vaten nezaketi bı; yanê kî ey komunyon (*werdê Hezreti İsa yo peyin. No roz hırg serr, kılısan dı merasıman a yena viri*)dı serr dı finê ca gurotê, a diyê ew wuyayê.

Hewn dê mı dı çiyê do ecêb ame mı serre. Ez Azmin do Hewtın dı beq mendıbiya. Pêro ilahi wuza dı amey bı pêser. Mı rê xususi mısede da kî ez çiyê buwaza. Mercury va, "Tı gencey wazenê?" yan zi, "xaskin, qewetin, emro derg; yan zi, cınêkê da tewr xasek, yan zi çiyê qımetınê kî xezina da ma dı estê inan re çiyê? Buwaz, labırê zew çi buwaz! Dıma mı ilahan rê va: "Çaxbazê (*çağdaş*), tewr şerefin ez zew çi tenya weçinena- wa tım wuyatey mına bê." Qet zew ilahi cuwab nêda, la pêrın da wuyatero. Nay ra mı fahm kerd kî ilahan wastena mı qebul kerda, ew wuni fıkrıyaya kî ilahan zanayê xo tam dê ilahan dı seni ifade bıkerê. Çı kî inan fek dê xo ya bıvatê: wastena to qebul bı; na raya cuwab dayena cı mınasıb nêbiyê:

1. (Qısan dê manıdaran) miyan ra weçiney
2. Veraroj dê payêtaxtı dı zu çorşmawi yê da duza kî cı rê vane, "Baxçe yê

Qesidê felek

Bon şı sımiltkini riyon, paşt kota mindon u şaron
Pılusê pêr gûl mon çimon, bı serdinê supûr felek

Payız omê qaz qulingi şı, pêl daron pêr tedır zerd bi
Ruej ma ser tariyu şew bi, mar biy derd dewroni felek

Zê ğezal tu çıqas zaf vazdi, zê têyr şêr ezmon ra azâd
Xelas çina rênê qav tu, lora sêdar tuwa felek

Şahiya şın ina dunya, nimonen qav yoy tek şıma
Hol bizon wu zê kingêru, çiko kot vêr hewê felek

Ca nimend ma pa çarniyu, destu qulê ma şıknê yu
Zê ardon pêr ma tonêyu, dıng u ariy ina felek

Şı payız omı zımıston, pılusê gûl bağ u buestoni
Umır şıyayı niyen vêr deston, weş bizon in qanuni felek

Dewiji wari omê dew ser, pêl daron pêr koti erdi ser
Ma ser biy ra puk u bager, mon mergon o waroni felek

Xêmê gıjik siê wext wurişt, xêmê gıjik sıpiy denişt
Paşta zê merg kerda zê rişt, vêng zengêloni meşkê felek

Wusar xuertoni honi şın, veng u rengi pêriz da dım
Pılusya zê gûla ruej vin, têna mend vêr warê felek

Ma'r ni taqet ni çarı mend, tiya ra şıyayış ma zaf nimend
Hiviyê ma têna "Homa" mend, ma kot gerronekê felek

Nışta kehilê padişêh, biya berxudar biya bextiyar
Pêni'd ez biya pir u extiyar, war menda meydanı felek

Ma ard rewtiş, eştıv mezat, tedır fêkiyê darê heyat
Hêdi ço niyen nivon fiyat, bê wuhar mend dikon felek

Ho omo sêr lewê guer, umır viyertı qe niyen viri
Zeg ho honi'd laji piri, hay niymonen tiron felek

Xêmê
gıjik siê
wext wurişt,
Xêmê
gıjik sıpiy
denişt

Paşta
zê merg
kerda zê rişt,
vêng zengêloni
Meşkê felek

Pêni'd merg yen ver bêri ma, ni şefqet ken, ni kuen ğêm ma
Zê inson ho kar xu dîma, gazi hewar ha ça felek

Vêrna qanun şin in tewur, heta inka zaf kêrd sêwur
Zê keskisor rema kot dûr, hîmo'z ço niyreso felek

Her ruej çimoni xu çarnena, çend ruêj cua pê ma'z vëndena
Hişariv ya tu'z xapnena, komig berd kerd vin yê felek

Ğem ma zafê her ruej yên ser, ho ça gêl ma wa biêr xu ser
Verinig şiy pêr şiy piyser, venda da yin bêrd şiy felek

Gûnwer wurişt kot mon inson, zê vergêk har tiysera don
Hîmo'z hesab pêyin niyzon, yi'z verdena şina felek

Komig bier tia gerek wu şier, dunya ayê yiv seraser
Hay ça Süleyman İskender, xain vêjya yindî'z felek

Ma tim bermên dergi şewon, kom persen hal ma ğemginon
Çarı niymend qav feqiron, hadi ma şu vêr bêr felek

Heta kêy tu xu'ir bèn hişar, vêjyên mon ra bı lezu ğar
Dnya terk kên pêr ba zarar, maldar niybu ço pê felek

Vêrni dunya zaf şirîna, ğemon derdon pêr remnena
Pêniyd vêr xu zivirnena, bena dîşmen şina felek

Wusar welat wext gûlono, wext gêrayiş wext seyrôno
Çıra ho ben wêxt derdono, şerên persin wa vaj felek

Pêrê dunya resa piyhet, tiyedır xevityên hon biy rehet
Lajek reben niyzon yo het, biy çarı mend vêr bêr felek

Wurz wev bîra! barberon tiyk, omnon qêdo niymend yo çiyk
Bar yin seran ver yin reyik, hêdiy mevînd bayê felek

Xebatêk ma'r tım lazîma, hım qav axrêt, hım qav diyna
Resên miradon xu tîma, ruejêk niyşin vêr bêr felek

Ez "Heziyn" a kerr u geja, wurd çimona gûn pêr rîjya
Hînd vona, taqêt mî'z vêjya, ax kena vêr sitêm felek

Qesa veri

Ma ke çiyê borzal [fıkr] nêkerd, serba ey, zêdîri; “sıma çı pers kerd?” ya ki; “persê sıma çık bi?” belkia; “cûabê çiki wazena?” vanim. Naca de cûab bo [bı] pers'a konê têzerre. Heni aseno ke pers bo cûab'a jübini ra girêdaiyê. “Cûab, pers ba xuyo!” ke vacim, tomete say nêbena. Pers çiki sero biyo se, cûab'i ey çı sero beno.

Pers, “biyaine çıka?” ke bi; cûab'i nae gore beno. Çıke, “biyaine” teka, çül [en] peyêna, hem'i hemu çı cêna xo zerre (Almanki *allgemein*). Eke, “biyoğ çıko?” deyê [reyê] pers ke kenim, cûabê ma nafa ni perşi gore beno. “Biyog”, “biyaine” gore tenêna xo sero, baxseo (Alm. *Zusammenfassung*). Nae gore anca'i, ey de zaf çı esto. Hurdımêna'i peyniya hemu çı derê, name nêbenê. Nia biyaine de'yi, peyniya “biyaine” de isan zafê çı fetelino [geyreno cı]. Çıke, namekerdena biyoği rê, caê de no mecburiyo. Eke sê[r] kenê, vinenê ke no çıyo çül peyên, Aristotelesi de “dinamik bo enerci”ya; Platoni de “ide”, Kanti de “çıyo xoser”, Hegeli de “mutlaq geist [ro]”wo... Yanê, cûabê perşi daine de, isan bıwazo - nêwazo, gınno metafiziki miyan ro.

Eke pers; “biyoğ” “çiyê do biyoğ biyaine gore” çıko? (Yunanki: *to on he on*)/ pers bo; “biyoğ” ba xo, “çıyo de çül peyên” de'yi vecino vera ma (virêndiya ma). İşte a taw belkia isan metafiziki ra raxeleşıyo, “biyoğ”i namekerdene ra vaz bero. Çıke, “biyaine”, xo fenomenanê “biyoği” de muskına [mocnena] ma. Yanê, “biyoğ” çıko se owo/ deyi, / “biyoğ” çıyo de biyoğ biyaine gore çıko?/ cûabê persê nianêni danim. Heni aseno ke, ontologiya moderne, raver persun perskerdena xo'a metafiziki ra hem bıriyo ra, hem'i metafiziki rıznena!

Ontologiyê (salıxdaena biyaişi) sero kılmek ra rêçe seykerdene

“Biyog”i bo “biyaina temame” wexto ke Nikolai Hertmani xo rê kerda kare, heta ey, ontologiyê [ontoloji] xêlê ra u olağan ra vêrde ra. Na rae de çül sıfte “mentiq”ê Aristotelesi vecino werte. Çıqa persun pers keno, pers ko; serba ni persun çıqa cûabun dano, bıdo; ni cûabi çıqa zelal benê, bıbê; çıyo ke vecıyo werte, serba mentiq-ramitene raşt biyaina ni çı nêvecena werte. Çıke, rêçê mentiqi xo ser qe jü wext ni çı bêcar nêkenê.

Eke henio, maime şime çıme. Pê ni çımey raa borzali de [düşünce] nê, raa zaney de bıfetelim [bıgeyrim]. A wext, teoriya zaney vêrena hurendia mentiqi. Emma, felsefe gore no ki dest nêdano. Felsefe de problemê doze-kerdena biyoği virêndiya isani de fındena. Çül sıfte na bızaniyo. Çıke, felsefe de taê objektun doz-kerdene nê, gereko; “biyoğ”i sero hemu çı bêro doze-

çıqa
persun
pers keno,
pers ko;
serba
ni persun
çıqa cûabun
dano, bıdo;
ni cûabi
Çıqa zelal
benê, bıbê;
çıyo ke
vecıyo werte,
serba
mentiq-
ramitene

kerdene. Xora, zane [bilgi] mabênê zanitene bo çiyê de “biyoği” dero. Emma, na borzal de hentê “zane”y qimetê “biyoğ”i esto.

Heni aseno ke heta bingê zaney şiyaine de problematikê biyoği werte-vetene lazima. Yanê, zaf zaf mota[c]ê ontologiyeme.

Îsani, qomo ke werte de weşiya xo ramînê, serba zaney, serba dina ro sê-kerdene jübini ra birinê ra. Sıklê qoman'i wejyatê wexti gore vurunê. Ni weziyati/durumi danoğê [şahidê] tarixiê, reyna reyna nêdekerinê. Ni persanê nianênun sero sosyoloji bo tarix'a konê cede. Sosyolojiye bînê persanê felsefê kamiye [hayat felsefesi] ra teber nêbena. Tarixi ke, sosyolojiye ke cüabê ni persun nêşkiya bido; nae sero Alamanya de felsefê kamiye veciyo werte. Nae ra tepia, vênîya ke felsefe henda [endi] “zane” niyo, a ri rao ke jü “ilm”i niyo. Belkia kamiye ba xowa. Ya ki, verba persanê jü qomi de findetena. A taw, gereko isan hemu het ra, bîn ra ser, nat ra dot, xo bo xo bêro zanitene. Ebe na'wa, felsefe de rêçê da newiye vecina werte ke na rêçe “ontologi”ya.

Hetê biyolociki ra azê (soyê) isanêtime, ebe borzali'a vinitene lazima. Emma, isanêtime herdê dewrêşi ra duri ey ra baxse [zobin] nêno naskerdene. Îsan na dina sero tek teyna xo ser niyo. Mabênê na biyaine de sistemê ke xo rê nê ro (saz kerdê), wertê inan dero. No sistem, teyna sistemê ey niyo. Cao ke o tey çinno, no sistem aca de'yi esto. Îsan pirtikê dinao. Dina, “biyaina”!.. Na sebet rao ke; gereko isan “antropolociye” ra acêro “ontologiyê”!

Seye - kerdena ontologiya khane bo newiye

Serba doze-kerdena ontologiya newiye, lazimo ke ontologiya khane de nia-dim.

“Ontologiya klasike” ya ki “ontologiya khane”; “ontologiya newi”ya ke yena, resena Wolffi, nine mabên de name ra ber qe çiyê de ortağ çinno. Ontologiya khana klasike, metafiziko. Ontologiya newiye metafizik niya, anti-metafiziko.

Ontologiya newiye “biyoği biyoğ” de'yi rêçe kena [tedqiq kena]. “Biyogi” de rêçanê determinasyonî seye kena [geyrena cı], vecena werte, kena rezal [eşkera]. Ninun ke kena, fenomenanê “biyoği” ra kûna rae.

Ontologiya khane gore, fenomenê nianêni çinnê. Hetta, war - wurtê fenomenan de'yi çiyê çinno. Ontologiya khane fenomenun nas nêkena. A, “biyoğ” çiton diyo ma, cao ke ey rezzal kero, a ey rezzal kerdene ra duri, ba xo biya teoriya biyoği! Ebe ni teori'ya ki cat kena, ma rê “biyoği” isbat kero.

Ontologiya moderne de problemo çül pil, “problemê biyaino”. No problem, eke raşti pers kenê, Aristotelesi de xo muskino ma. Aristotelesi de, elaqa “biyain”a ke hemu çi cêna xo zerre (allgemein), ae ra vêreno “biyoğ”i ser. No hal, bara felsefey rê zaf çiyê de mohimo. Ebe ni hal'a felsefey xêlê rae gureta, xêlê çi lêl ra xelesno ra, kerdo zelal.

Aristoteles ebe çar sebebi “biyoğ”i keno eskera:

1. sebebo maddi
2. sebebê qılafeti (sıkl, biçım)

3. sebebê fêli (qesd, erek)

4. sebebê lewiyaene (hereket kerdene)

Aristoteles, wexto ke biyoği cêno de ke eskera kero, *kausalite'o* [nedensellik, causality] ke kategoriya lojika, a wext pêta pet pıroşino ae ro. Ebe ni halun hereketê biyoği, biyoği ra teber/düri findetae, taê çıyanê lojikun (mentiqınun) karakteri'a wazeno eskera kero. Hal u hereketo nianên de zaneo [bilgi] ke isan cıreso, o zane; felsefê metafiziki ra ber çıyo de bin nêbeno. Yanê, ontologiya da kritik-nêbiyoğe, dogmatike, spekulatife vecina werte. Ni rêçi rêçê ontologiya khanê.

A. Elaqa mentiqi bo ontologi'ya

Çıyo ke ontologiya khane deduktif [tümdengelimsel], rasyonalist [raştıkar, gerçekçi], aksiyonci kero; o çi mentiqo. Ontologiya khane gore, vırêndıye ra mentiqi gore çiyê ke qebl biyê, ebe ni prensiban'a halê dina beno eskera, beno rezal. Xeta xowa pile no halo deduktifo nianên bi. A ri rao ke ontologiya khane gore, çül çıyo karakteristik verde ra nat çiyê ke "qanunê biyaine" de'yi qebl biyê, i qanuni qanunê mentiqiê. Na ontologiyê, ni qanunanê mentiqi ra hereket kena. Nae gore problemo mohim problemê "form"ıo. Na ontologiyê persê xo nia kena: "Form"ı sero zaneo qeti çıton vêreno isani dest? Cüabê ni perşi nia dana: Sebeta "form"ı çıyo ke bızanim, ey mentiqi ra musenim. Na ontologiyê gore, qanunê mentiqi, qanunê "biyain"o. Qanunê mentiqi, roê [ruh/öz] (*essentia*) biyaine, yanê "formê" ke seye benê [aranan formlar], inaê! Ontologiya nianêne, biyaine heni vıneke ke, biyaine hemu çi cêna xo zerre. Biyaine ebe na hal'a xo dest girotene, jü bo jü "biyoğun" nê; çül cısmânê ninanê gırsun xo dest girotene. Ni cısmi ontolocik niyê; bîbê bîbê, karakterê lojiki de formi benê. Peyniya na qesa de ontologiyê, biyaina reale [raşte] sana hetê, cısmânê inun, roanê (ruh) inun (*essantia*) cêna xo dest. Na ontologiya dogmatige rašta ke "biyaina reale" gore nêşkına çiyê eskera kero, biaro ma ver. A ke çıtona, ebe a hal'a ke bıcım xo dest, ma dest de "ontologiyê" de'yi thabaê nêmanna. Bımano bımano, mentiqo de ideal maneno.

Ebe ni hali'a ontologiya khane, ro (*essantia*) ra kona rae ke biyaişi (*existentia*) veco werte; ra o olağanê mentiqi, ra o olağanê ontologiyê say kena [marena].

Cedelê ontologiya khane, jü ki a priori-recal [hurendia çül verêne de zela] zane xo dest vênaine serowo. Recal-a priori zane'yi, na ontologiyê gore hetê mentiqi de pers beno, a het de vênino. Çıke na ontologiyê gore, hetê mentiqi, hetê royo. Mentiq jü disiplino; ontologiyê, cao ke fam xo bısineno, acawa. A taw dina est-biyaine [varlık dünyası] ebe ni aqıl'a a priori nêna zanıtene.

Eke dıqet ke kenim, vınenim ke na ontologiya khane gore;

1. Çiyê "biyoği", çiyê "biyoğê reali" niyê; ina çiyê "biyoğê idealê", formê!
2. "Formê biyaina ideale" bo borzali (fıkr) mabên de diletine [ikizlik/özdeşlik] esta. No'yi ki, çiyê reali çıtono se, heni beno, teslimê borzal-kerdene keno.

ez pulemoriye ra

Ali Heyder

Şemsi Belli

Çarnayoğ: M. Tornêğeyali

Ez
Pulemoriye ra Ali Heyder
Seydu kişti vi piyê mî, zaf rew
Seweta zu maina sura lenge.
Zu maa mî mende,
Zu ki ez.
Namê maa mî: Gulistane biye,
Hama Ana Gule vajina koanê ma de,
Maa mî ra.
Maa mî Gule,
Suku ra teyna Pulemoriye diye, zu rae
Çık bi, çınay rê bi, mî viri ra şî
Xalê mî ra pia amey ve Pulemoriye.

Çialu virastene zanena, Maa mî Gule
Aspor biyaene zanena,
Esqê Yimam Caferi re duway kena
Duzgın Bavay re qurvan wad kena.
Duzgın Bavay re qurvan wad kena khe
Lazê xo Ali Heyder xo bixelesno,
Raxeleşiyô ni kou ra, bixeleşiyô
Wendene, nusnaene bîmuso Ali Heyder
Zon bîmuso
Çêverê dugeli de ca bicêro.

Maa mî Gule çeke estene zanena
Duway kerdene zanena,
Yimam Wuşêni, Sey Rızay
Dırvetia Qerqesune ron ra dağ kerdene,
Lazê xo dıma berbaene,
Zanena, Ana Gule.
Tırki nêzanena, zon nêzanena...

Wadê maa mî gureti vi
Hawt serri de biyu, qurfüne yi kou ra
Ravêri Pulemoriye de, dıma Elejiz de mî wendi ve
Sayiya nalbend Ali ra.
Mektevo vırên, mektevo wertên, vajime
Tenê herey, tenê rew
Mî xo lise de di.
Seveta sarehuşkênia mî ra bi,
Ya ki zovina sevev ra bi, reê bi
Çêyê nalbend Ali ra erjüne tever.
Xundê raanê kou, zor amê hirê serri lise,
Pulemeriye ra Ali Heyderi rê,
Peydena Anqara.

Mı postali boya kerdi, qezeteyi roti
Hamalêni kerde, Anqara de, hal de
Wo taw
Şiyu fakulta, wertê şêfiliye de
Çı kar khe mı di, gurine khe
Wastena maa mı bêro hurendi
Pulemoriye, maa xo, xo viri ra nêkerde hama
Zonê yi kou, mı kerd xo viri ra

Tam hawt serri vêrdi ve ra, mı maa xo nêdi ve
Maa xo Gule
Qurvan wad kerdi ve Duzgın Bavay rê khe
Lazê xo Ali Heyder bıwano.
Sa biyu xo ve xo,
Mı va "wastena maa mı biye"
Mı wast khe
Yi kou, yi dewu, maa xuya kokıme bıvini.

Ez Pulemoriye ra Ali Heyder
Wendis u nustis zanon, giravate girêdaene zanon
Suke de feteliyais zanon
Mektevo wertên, lise qedena
Fakulta Huquqi xelesna
Pulemoriye ra Ali Heyderu, ez.

Eke bıwaji, bonu hakim
Namê miletê Tırki ra qeraru danu, hetê qanuni ra
Kurşi de cubeanê şiaanê yaxebelekınu konu pay
Eke bıwaji, bonu savci, bonu awkat.

Ez Pulemoriye ra Ali Heyder
Lazê Ana Gule, Ali Heyderu, ez
Destanê xo bîdê mı, koê ma
Destanê xo bîdê mı Elejiz, Mamekiye, Bingol
Huquqdar Ali Heyder yeno
Ana Gule, nun u ron ra tedarık bıvine
Pulemoriye ra Ali Heyder yeno
Lazê to yeno, Ana Gule...

Mı telgrafê unt nalbend Ali rê
Xevere bırusno, mûjda maa mı Gule do
Xısım u derezau rê,
Qomi rê, pêrunê rê, xevere bırusno.
Der u ciran, pil u qız
Bonê zerri bi pırr, ser de şı
Cênıyu haylemeyê na ve pıra
Vırêndiya haylemi de maa mı
Berbayi, berbayi, berbayi...
Bi ve pırmotıkın, riyê maa mı
Destê xo bi ve pırmotıkın
Mı phaçi kerdi
Destê pırmotıkınê khe thamarê xo biyê khewe,
Destê maa xo Gule.

-Nasılsın, eyi misin, Ana?
Maa mı motê riyê mı biye, vınite

Ezî ki qaytê riyê dae biyu,
Ma hurdemine ra veng u vaz nêvejino.

Ez Pulemeriyê ra Ali Heyder
Ez ezaê hakimêni Ali Heyder
Ez ezaê savciyêni Ali Heyder
Ez ezaê awkatêni Ali Heyder
Ez lazê Ana Gule Ali Heyder
Ez huquqê Roma zanonu,
“Zilyetlik, vazüyetlik, müruruzaman,
Temerrüt, şifa hakkı, irtifak hakkı”
Serri khe ravêrê serru ra
Qe jüyê mı viri ra nêsona
Ez Lazê Ana Gule Ali Heyder
Mı zonê maa xo kerd xo viri ra
Maa mı zonê mı nêzanena.
Jê dı lalü
Qaytê riyê jüvini beme, vîndeme
Selaaaam sîma rê bo,
Sîma mae ve laji ra jüvini ra cêra kerdî
Selam sîma rê bo...

Nisane 2006

1. Çîme: Şiirlerin Diliyle Dersim, Özgün E.Bulut. Nusnoğ: Şemsi Belli, Anayasa, Doğu Anadolu Şiirleri

2. Na kılame hetê mı ra amey ve çarnaene u Pêseroka Dersimi, Amora hirêyine de vejîyay vi. (Dersim, sayı:3/Haziran 1996). Nîka mı newe de kerde raste.

3. Kıtavê Ali Kayay “Dersim Tarihi” de, “Dersim de Zazaki Dili ile Örnek Bir Şiir” nuşîyo. (Ali Kaya, Dersim Tarihi, Can yayınları, 1999). Hama çîme u çarnaog belî niyo, nênusno.

4. Na kılame, hetê P. Sodiri ra ki çarniya zonê ma. (Ware-2).

İlhami Sertkayay de mobet

Asmêno Bêwayir

Asmêno Bêwayir: Ma be xêr di, bira İlhami! Tı xêr ama pelganê pêseroka ma Mirazi. Ez sa biyane ke ma ameyme têri ki, jübini di. Tı şikina, xo ma rê naskerdene [şınasnaene] dê? İlhami Sertkaya kamo, koti rao, çı kar u gure keno?

İlhami Sertkaya- Ez Çewlig rawa. Dewa ma, girêdayê Azrapêrtewa (Adaklı). Namê dewa ma Pircano. Ez aca de ama dinya. Domantiya mın mabênê Çewlig, Kanireş (Karlıova) u Pircani de vêrde ra. Ma ra vanê 'Xıdıkan'. Letê de aşira Xormeçıkano. Xora new dewê Karêri na aşire raê. Xormeçıki Dêrsım ra amê Karêr. Ma new wa u bırayme. Ez domanê dıdinewa. Zaf derg mekeri, mın enstituya malımiye Çewlig de wend, 1970-80 de biya malım. Mın serrê Dêrsım de, dewa Kırnige de (girêdayê Xozatia), malımtiye kerde. Dıme ra ez nêşkiya welat de bıciwine. Nae ki derg mekerine, ez dı serri koyan de menda u veciya tewer. 1982 ra nat ez şeribiye dera. Karê mı, edebiyat, zon, politıqa u huner serrawo.

A. B.: Hata nıka dı kıtabê tüyê kılamu/şiiiru veciyay. Key veciyay, sari çıqa elaqa musnê ra cı? Şiiranê xo ra jüyê teqdimê ma kena?

İ. S.: Hata nıka hawt kıtabê mın veciyay. Heya, dı kitabi zonê ma de şiiiru veciyay. Elaqedarê şarê ma rınd bi. Kami ke ê kitabi diy, zaf zerewêş bi. Çı hêfo ke rınd fam nêkerdêne, çıke zonê ma rınd nêzanitêne. Zonê edebiyati xora şıma ki zanenê, xoriyo. Ez halê zonê ma u na çetiniye zanena. Mı gereke cayê de dest bîdêne pıro.

A. B.: Bêrime qalê seri, sıma Hollanda de jü gruba tiyatroy be namê „Hesrete” nê ro. Tenê mobetê dae bıkerime. Sıma hata nıka koti veciyay, kay çınay sero vırajıyê; mıleti çıturi di? Tı ke kayanê sıma ra jüyê ita teqdimê ma bıkerê, ma ki zaf sa benime, wendoğê maê welati ki.

İ.S.: Xêlê wexto ke derheqê tiyatroy de, mın waşt bi ke çiyê vırazi. Endi ez derheqê senaryo u planê xo de zelal biya. Rojê ju [yew] kombiyayış de, mın hevalan [embazan] ra no plan u fikrê xo vati. Hevali pê qayil biy. Aca de min dît ke ez ebe nê planê xo herey menda. Xora tayê tecrubeyê mın derheqê tiyatroy de est bi. Hevalan seba [semedê] tiyatroy u kaykerdene fikrê xo vati. Taine va, „ma tiytaro beşe nêkenime, hama [labelê] çı ke destê ma ra ame, ma phışti danime şıma”. Hevalan ra çar

Miraz zaf namê de bı manewo. Ez wazena kılme seba wendoğanê Mirazi ra nae vaci: Napolyani seba serkewtene vato ke, 'ma ra hirê çi lazıme: Pere, pere, pere...' Ez ki şikina vaci, seba raştiye u raverşiyena ma, verênde hirê çı zaf muhımo u lazımo: Zon, zon, zon...

kesan va „rol gênime”. A roje ra tepia, mın dest bı nusnayena senaryoy kerd. Nusneyana mın şeş aşmi dewam kerd u qediya. Endi waxtê pratik u provayan ame. Ma her hefte cayê de amêne têlewe. Ma rê, goreyê tiyatroy şeş kesi lazim bi. Çı hêf ke, nê hevalan ra dı kesan ma nê mê raye [rayiri] de ca verdayme. Aliye u Erdinci derheqê pratiki de phişti dê ma. Şukri Atik zi, xora roja verêne se ke va, peyê qesa xo de vınet u rol girot. Mın u Şukri ma piya phanc kesê bini peyda kerdı u ma dest bı provayan kerd. Bêşik, no heni rehet nêbi. İmkanê ma çinê bi, hama baweriya ma biye. Provayanê ma nezdiyê serrê dewam kerd. Raya verêne, 24ê Nisane de Hollanda de, şuka Den Haagi de, ma veciyayme sehne. Na roje, zereyê ma de theyrê mızgine [mijdani] firr da u na roje ma vira nêşona. Endi ma kewtime ser u kes nêşikino vaco „Kırmancki de (Zazaki de) tiyatroy çino”. Ma, zonê [ziwanê] ma de, raya tiyatroy ke xemetiya kerde ra. Zaf şa bime. Nameyê kayê ma HESRETEya. Babete, ju keyeo ke welat ra amo Ewropa, oyo. Ju lacek u ju kêneke ebe piyê xo Ewropa de manenê. Kêneke xo raver bena, zaf çı musena, bena entelektuele. Her çı ke şı, zonê ma musena u derse dana. Lacek beno serxoş u ju hevala xo ki zê [sey] xo esta. Keye de, diyalogê pi u laceki xırabo. Kêneke mabênê nê diyaloganê xıraban de menda. Wazena nê diyalogan hel bıkeroy goreyê zanayena xo. Dewijê de inan esto, ê xorti, saiya na kêneke ra xo raver berdo u hêdi hêdi zeria laceki kuna (kewena) na kêneke. Hama heto bin ra, lacek wazeno şoro welat. Rojê hem aşiq-biyena xo kêneke ra vano u benê waşti, hem ki waştena xoya şiyena welati kêneke ra vano. Mabênê dı eşqan dero. Hesrete, eşq, ğem têmiyan derê ita (tiya) de. Hama bêçare niyê. Wazenê her tım alternatif vecêne. Viyarte (derbazbiyaye, wextê veri) de nêvindenê, serba demê amayoği mesaj danê. Yanê, bı kilmı, hal çıqas xırab beno, wa bıbo, mordem (merdım) gereke alternatifan veco. Mesaj nowo. Hata nıka ma Den Haag, Rotterdam, Berlin, Amsterdam u Frankfurt de veciyayme sehne. Mı be xo hirê senaryoy nusnay: 1-HESRETE, 2. DOXTOR LASÊR, 3-XILAMALO MUDURO. . . Karê ma bêşik dewam keno.

A. B.: Ez ke vacı, 'miletê ma de her dewe de miheqeq tewr senık jü tiyatrocı esto, roê sarê ma de tiyartociêni, stand-up, kabareciêni esto'; tı se vana?

İ. S. : Na raşt. Edebiyat u hunerê şarê ma zê xezna heni vînet. Na xezna, hata nîka nîamo pê kar ardene, çike bînê bandora dero u qedexewo. Cîwiyaena şarê ma, hêlo [heto] ju de, 'tırâji-komik' o. Jariye, ğem, hesrete, huiyaene, têmiyan dero. Na raşt. Hama eger ke na xezna ebe zanayene mêro pê kar ardene, mordem beşe nêkeno kameji babete tiyatrowo, hunero, nêşkino bızano. Coka ke, zê her çi, kultura tiyatroy ki şarê ma de zaf raver nêşiy. Heya, xezna esta hama nîamo şuşulnayene. Ma gereke na xezna bîşuşulnîme.

A. B. : Seba ni mobetê weşi ma to rê zaf tesekur kenime, wes u war be. Fêl u emelê to u çê to be albazanê (hevalanê) tiyatroy ra raşt şêro, era ser fiyê, zonê ma pê senata xo dewleti kerê! Jû vatena to wendoğanê Mirazi rê esta?

İ.S.: Şîma ki weş u war bê. Miraz zaf namê de bî manewo. Ez wazena kîlme seba wendoğanê Mirazi ra nae vaci: Napolyani seba

Wêxt Vîstonîkon

Projê Wêxt Vîstonîkon gueri, her merdum cê xui ra, extiyaron ra, zonayon ra vîstonîkon gueştari bikeru u qêd bikeru o in qêydon xui Radyo Miraz'ir bîşîrawu, in vîstonîki in programîd neşîr bên, badi wexton ra'z site'd rîpêl vîstonîkon'id neşîr bên.

In program elaqê bînatê Zazaki o qijoni ma kenu pit. Qê ma pilon'îz benu rehbêr telaffuzî Zazaki, telaffuzu raşt.

SOLHAN

15 Gûnlûk Bağımsız Siyasi Gazete

HABER

Tarafsız, Dürüst, İlkeli Haber solhanhaber@hotmail.com

Yeni Mahalle Erbakan Cad. Ulucami Pasajı
12700 Solhan / BİNGÖL

Meşo

Lasêri
Kemeran
dêm danê
Zerê
mı de

Mı hesretan de mevirde, meşo
Azmên gineno serê mı
Adırı varenê
Sarê xo gêna, kuna rayan
Lasêri kemeran dêm danê zerê mı de
Çemi mıçıqinê
Vengi birinê, tari benê rocê mı, bêkes manena dime ra
Bê to manena

Mın hesretan de mevirde, meşo
Xiyali benê kardi, çımanê mı de
Ustina xağê mı şıkina
Sebrê mı rışino, ağu beno gemê mı
Destê mı lercenê, neşkina qaytê rayan bıkeri
Usarê xêgi derbaz benê
Bêsılam, bêpers manena dime ra, bê to manena

Mın hesretan de mevirde, meşo
Kam kêwerê mı keno ra
Kam kılamanê mı vano
Kam şewanê mı de çılaê sewda mı vêşneno
Kam hestiranê çımanê mı keno pak

Mın hesretan de mevirde, meşo
Zeria mı pelax beno, cemed gêno ruhê mı
Çalimê mı vîndenê, phepungi wanenê pagan de
Qırım kuno eşqan, talan beno baxçê mı
Derdi emrê mı çinenê

Mın hesretande mevirde, meşo
Mirena
Mirena. . . .

Ti şîya nêşîya, mi xo nêdî

Roştîa
çîmanê mi
bena
teng û tarî,
dinya ricîna
mi ser

Ti şîya nêşîya, mi xo nêdî
Şîyena to dime, mi xo serraşî nêkerd
Qerqêşunan rê bîya bîrîn û kule
Mi xo da dar ro, xo da kemer ro
Kesî bîrîna mina kule nêpîştê

Jan û dejî
ti vana,
qabale
gureto
zerê mi

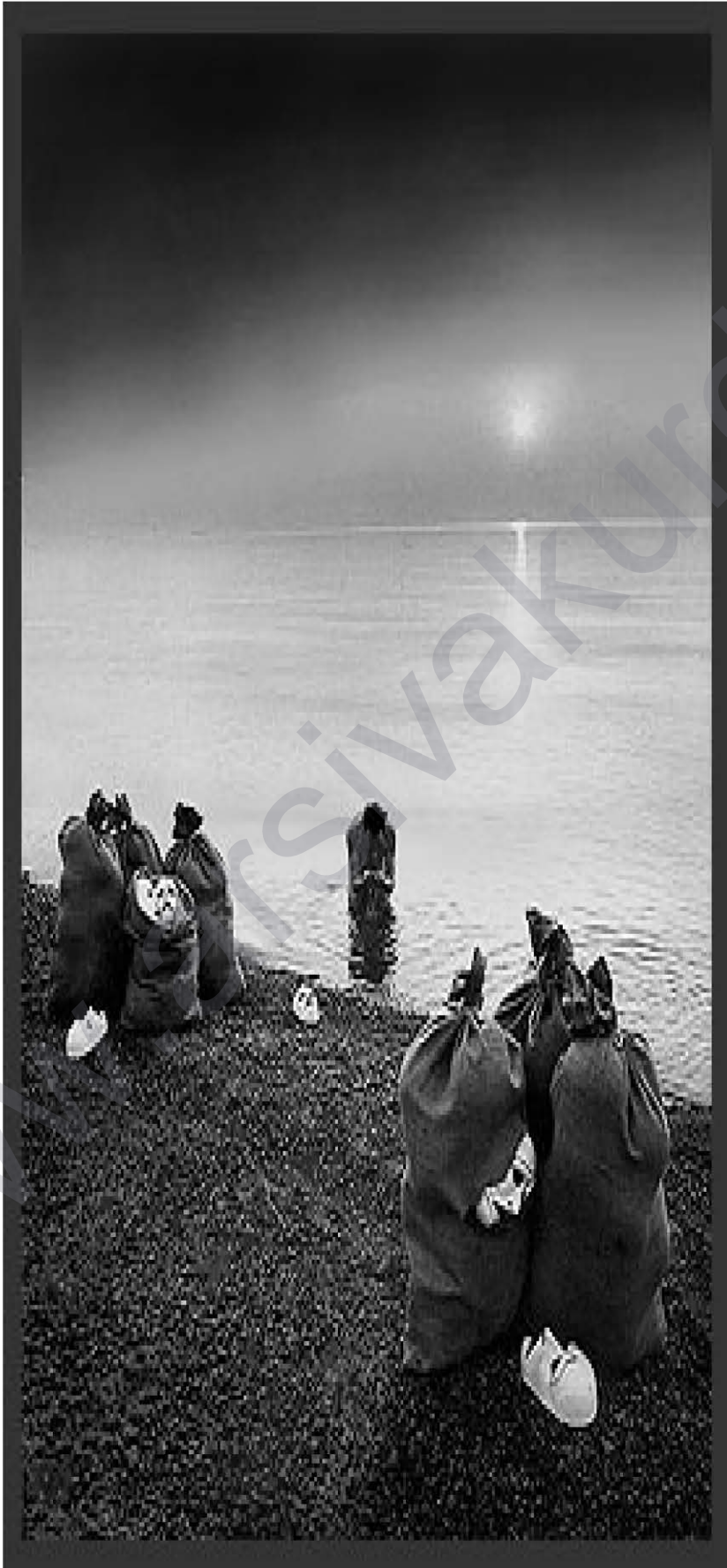
Ti şîya nêşîya, mi xo nêdî
Şîyena to, weşîya mi kerde têsêr û têbine
Heş û aqil nêmend sarê mi de
Ti vanê, telîyê gonî şono can û rohê mi ra
Ziqitneno can û cîgeranê mi de
Jan û dejî ti vana, qabale gureto zerê mi,
Hîni ke amê re hukum

Mi rê kî
peynîya
peyênê de,
Merdene ra
raver
merdene
manena.

Ti şîya nêşîya, mi xo nêdî
Hurendîya to mi rê zaf asena
Çîmanê mi ver êna nat, şona dot
Hesîra çîmanê mi de bena vîndî, şona
Gujgeleka vay de rêna vecîna, êna
Dormê mi de zê gujgeleka vayî,
Êna nat, şona dot; ti vanê, reqesîna
Toz û wele fîna re xo vay dana, bena derg û barî
Hard û asmên rê bena ustine
Şewa tarîye de bena tersê zerê mi
Ê tersê zerê mi de astore çar nal vaznena
Hatanî ke ci ra nalî dardî we

Ti şîya nêşîya, mi xo nêdî
Hewn çîmanê mi de heremîya
Sarê mi berzîn nêcêno, qisawetan ver
Şodir mi ser, ebi zerqê tîjîa şodirî beno zela
Şodir û şandê mi bîyê adirê canê mi
Şîyena to ki êna çîmanê mi ver
Roştîa çîmanê mi bena teng û tarî, dinya ricîna mi ser
Ti ke hêsîra çîmanê mi de bena vîndî
Mi rê kî peynîya peyênê de,
Merdene ra raver merdene manena.

Berlin, 06.09.04

“Encarta Enzyklopädie”

Almanki ra açarnayış:
Asmêno Bêwayir

Felsefe

Felsefe, Alm. *Philosophie*, Yunanki **philo** u **sophia**, yanê “kamiline ra hezkerdene, dostê zanaene”.

Esıl ser namekerdena geyretê şınasnaen (naskerden) u vênitena sebebânê verênan u sersebet u unsuranê her çi, yew ki ê hedefê kerdişê peyênio. No qise raver antik de ameo gurenaene, deva devê wextê Herakliti de. Platoni çım de, felsefe balê xo dano be şınasnaena est-biyayışi ya ki dano be şınasnaena ebedi u bêpeyniye, awa ke Platoni na yewe (juye) zey welatê fıkran be fıkrê hewliy u rındiye niçike (gıl) de zanıta. Diyalektikê Platoni ra gore raştiya felsefiye ganê (gereke) werênayıšo (mışawreo) kritik de xo bımocno (bımsuno) u ser bıfıno. Aristotelesi de fıkrı zey biyayışan zerrey cısmânê eşkeraan de newe ra vıraziyenê (erziyenê werte). Tarixê felsefey de giraniya mewyzuyan vuriyê, feqet meselê bingehi (himi) zey verêni mendi.

Duşê ilman de qısweta (meraxê) felsefey, warey u qısmê ilmi yew be yew niya; felsefe gineno meselan sero, êyê ke disiplinanê yew be yewi de hewna kes nêgeyrao cı (tedqıq-nêkerdo). Exlaq, teoriya şınasnaene (kognitifite), mentiq, felsefey huquqi u ê yaban (tebiet) u cemaeti (qewmi), yew ki metafiziko ke qısmê xo antolociye, kosmolociye, antropolociye (insanşınasiye) uêb. estê, nê pêro aidê felsefeyê. Ray u adetê felsefey rocawani [ğerbi]jo ke giraniya xo dawa xeyal u fıkrê biyayışi, ey het de yew ki tesirê raya fesefey Hind u Çini kulturê rocawani sero ki zaf biyo.

Nae ra tepeya amaranê Miraziê binan de felsefe sero meqaleyê do hera be qeydey rêzi veciyeno

Felsefe Çıthawa?

Felsefi
vêndenu şari
Vonû:
bawêriyon xui
Piyêrun
person veran
hema newi
qebul bik.
Bizonug
tı çıtha
Çıra
qebul kên.
Biye zonayış
Çik
qebul mek.

Kêlimê Felsefe, Yunonkiwa Kon ra kota Erêbki, oja ra zi kota miyoni Tırki, Tırki ra zi omiya kota miyoni Zazaki.

Esli kelimawa Yunonki “philosophia”wa u di kelimon ra yena mêdon. “Philo” yena me'nê hessi. “sophia” zi yena me'nê “zonayış”. Philosophia zi yena me'nê zonayış u zonayış ra hesskerdışı. “Philosophos (filozof) zi merdumug zonayış dıma gêrenu wazenu bizonu wiwu.

Yunonkiwa Kon'id kelimê “sophia” tênka niyena me'nê zonayışı. Baqılki hereket kerdış, ziyedoniyon ra remayış, xui ri wayêrti kerdış o verbi xırabiyon diyax kerdış'ız miyoni me'noni “sophia”do. İtya ra'z yena zonayış'ug fiolozof, merdumug me'nê cuyayış dıma gêrenu wiwu.

Mexsêd Felsêfi tênka, pêyda kerdış o xui dest eştışı teori niwu, felsefi wazenu ma guiriyon raştın biyar ca o wazenu riyê cuyayışêkê bixlaqi bımuejnu ma.

Fıkiri Yunoniyo Koni, bınatê zonayış o zonayîd, bınatê zonayış o waştış'id alaqêko xueri din. Sokrates'i vatin, inaju ra kıçı bı zonayış xırabı nikenu. İtya ra yenu zonayış'ug kelimê felsêfi, destpêkerdış'id tênka me'nê zonayış o zonayış ra hess kerdışı niardin zuon. Cuyayışêko wayêr exlaqi o cuyayışêko şa zi ardin ra zuon.

Ze'g ma cuerdi'z va, me'nê “pholosophia”wa vêrin, hess o duestatîyê zonayış o zonayona. Filozof merdumêko mutlaqiyetçi niwu, çırrê nivonu inaju

tênka o rêk raşt ez zona. Filozof; merdumug zonayiş o zonayiti dima gêren wıwu. Filozof o merdumug wazenu zonayiş berzu xui dest wıwu. Vatişon gueri, kêlimê “Philosophos”i dora vêrin, mutefekkiri Yunoni Pythagoras'ug Îsê ra ver, seserrê şeşınıd cuyo, qê xui şıxulnawa. Ze'g Pythagoras'i ina kêlima şıxulnên, nivatin ez merdumêka ze'g mı piyêru raşti pêyda kêrdi, vatin ez ju dımagêrayi, cı natharnayê zonayişiya o ez zerkotê zonayişiya. Waştin'ug inê biyaru zuon. Têki'z voni, ina kêlima dora vêrin Herokleitos'i şıxulnawa.

Yenu zonayiş'ug filozof; pê icatoni xui şa nibenu o nivonug mı zonayişı mutlêq di. Feqet merdumêka şubheci niwug vaju qe çikız niyenu zonayiş. Wextug ma tarix felsêfi teqib kên ma vinênku zaf merdumi vêjiye vatu: qıso pêyin mı va. Het bin ra otir mutefekkir êstig voni: qe çik'ız niyenu zonayiş. Hetêk ra zi têki mutefekkir vêjiyê vatu herçi yenu zonayiş labelê ma qe çik'ız nizoni.

Nuştışı cuêrin ra'z yenu zonayiş'ug filozof, ogo zonayişı xui'd kêmasi vinenu wıwu, qê inaju tersenu o wazenu çiyon newon bimus o qê inaju'z zonayiş dima gêrenu wıwu.

Filozof hemı çı bingê aqlı sera nonu ru. Qet tu çik biye aqlı qebul nikenu. Hemı çı persenu. Felsefi vëndenu şari vonu: bawêriyon xui piyêrun person veran hema newı qebul bı. Bizon'ug tı çıtha, çıra qebul kên. Biye zonayiş çik qebul mek.

Felsefi hesskerdışı zonayiş o zonayon o zonayitiwu. Felsefi persayiş o person o verperson dima gêrayişu. Felsefi inşâ kerdışı ju cuyayişêko nêwiu. Cuyayişeko xêrc yı pê person o verperson omo allawtış. Felsefi inkar kerdış nê, zonayiş bawêriyon wazenu. Felsefi biye zonayiş qebulon redd kenu.

Behçet Necatigil

Açarnayueğ: Serhat Bengi

Şondi, pêni herbi

Hin
Homê mı ri
mend
Mueş kerdîşi
E'bdi
Biyebêxt.

Ruej kotu pê kui
Adır kotu guniyê mı.

Vêrsi koti diyeso
Dêst mı kot kıştê mı.

Homa'g honu seccondo,
Diyayış yi kot çârê mı.

Hin Homê mı ri mend
Mueş kerdîşi e'bdi biyebêxt.

Gelê biron hîni ayavên

ruej esta ruej wêşyêrya
ruej esta rueja weş xırabiyêrya
wexta zarec diyar dara qaçivnena
dêrd mı piyêru şini mı vir ra

ruêj omîni ruejêkê dêrg
duêst mı piyêru bi zê vêrg
vergon ez werda in vêrg dilingi
êla bêxt çoy nimend piyêru bi dêng

zımiston omı vor varena
dadi qijon ha bermena
kuêli çinik sıl vêşnena
la sıl bıqêdiu ya sekena

têk merdumi voni mı'r çı lazım
voni mı'r xêr nê perê lazımi
ehey zalım gıdı zalım
eger tı mêêêrd Homa zon tı'r çita lazımu

gellê biron hîni ayavên
zersuez ho von gueştarivên
zerrê qijon tım şakerên
la duêst insoni feqirvên

12/12/2006

Tu agêr bi zerrê'm şaker

willêh we'z tı ra hes kena
qê tı con cigêr xur dona
mı sond wendu bı nomê Allêh
bi tı çoyê ra hes nikena

qê Allêh tu ina nikêr
tu agêr bi zerê'm şaker
wez ha itya'd bawê tuwa
tı bi we'z con xur fedakêr

ina dunya mı'r biya zindon
ruehi mı bi tı biwu gıron
aqıl mı sarı'd nimendu
honi şewon mı'r biw herom

ina meker ina meker
adıri zerrê mı we meker
we'z ha itya'd bawê tuwa
tı bi wez con xu fidakêr

we'z tersena we'z tersena
têrs mı gêrivi'd mirenna
we'z tersena we'z tersena
têrs mı we'z tu nivinena

14/12/2006

Astarêgê
tari şewon ra yêñ qesnayîş

paloKeko

pıto ri tu ra tij tirawên
yo bar hiviye tu helesnên
hiviyoni ti roşni ra kên
behcer ti toş toş gêrên

lawo astaroni tu qesnên
şewon tari'd verdên
hononi tu nemun ra qerefnên
behcer ti toş toş gêrên

qıco azadi tu ra nımnên
tijê tu pê şowon bestnên
lawo tu pê aşni xapnên
behcer ti toş toş gêrên

Ahmet Bürlükkara

Ser şına ser ver

Serr şına serr ver
Vızıyêr, êru, sıba'z ho ma ver
Tay şını, tay monên
Komi çıtha berd
Êru dınya dı ruêjya
Çırrê zerrê çoy xui ra meverd
Kêmoni, ziyedoni,
Çımi isoni vêşoni çırrêz mırd nibên
Hını bes dunya war verd

Seba rocê sodiri

Jü çênêkê da qıckekı verê düwarê bonê xuyê khani dı lêl ra, sefaq ra ronıştaiya. Mı cı ra pers kerd: "Tu çae nia røy urcena ra?" Ayi ki mı rê vat kı: "Nıka satına pê i koy ra roc vecino. Ez her roce røy urcon ra kı i roci bıvini. Heni rındek beno berc kı, ekı pê i koy ra veciya, daha cêr rao. Eji ki vano xo xo dı, 'ez kı tenê biyun pil, vecino i koy ser, i roci kenun vırandia xo'

A çênêkı kı henı vat, ez henı delğı ro şiyun kı domanekina mı biye adıro sur, amê verê çımanê mı dı biye kılı. Bonê ma ki khan bi, hama zaf şirin bi, zê jilê kengerio kı wertê kemeri de vecino, zê iy sıpê, zê iy şirin bi...

Nızon, ez tire (eceba) a çênêkı qeşı ki, ya kı qıcına xo qeşı ki? Hama ez a çênêkı qeşı bıki ki yê mınno, xo qeşı bıki ki yê ao, a zerrê mı dera, eji ki zerrê ae derun; yanê qıcına ma manda jübinun.

İ roci ra zanun, eji ki her lêl ra bızekanê xo ver de niştêne ro, koo kı pê Xanun dı (Dêsim-Pulur/Vacuğê), namê i koy Kemer Thalık bi, xêlê berc bi. Pê iy ra roc veciyêne, mı a berc-biyaina i roci ro sêr kerdêne, qut - iligê mı biyêne jia, mı vatêne, "o roc qıckek aseno. Ez kı veciri i koy ser, i roci kon quca xo, hama o çıtun ni döwanê ma keno germ, no çıko kı nia hente rındeko?" Ez eseqiyun i roci, a çênêkı eseqiya i roci, uca ra zanun kı mın o a çênêkı mandımı jübinun. Yê ay ki bızekê xo est bi, zê yê mı: kolı, belekın, çaribesın, khezi biy. Namê bızekanê xo zê yê mı turlı - taması bi, qı a döwe dı yê kıçı (qı keşı) henı nebi: Pulı, Gulıkını, Zerece, Rojda, Kunkor, Phorsı, Geçı, Boraxı, Gulı, Semı, Sengı...

Ay ki zê mı berbêne, bızeka awa rındekı kı berda jiyarı ser, yê mını bızeka mına en rındekı namê xo Askı biye. Manê „askı“: cor de çarı ra dı teni çızğı herğı jü hatê ra, kosan ra hata cêr bıne çeni yenê. Mı tüy dêne cı, mı say dêne cı, werdêne. Mı gızêr o kenger kı vetêne kı bori, a amêne, fekê mı ra vetêne, werdêne.

Biyêne kı peroc, ma bızeki ardêne çê. Hama peroco, peroc niyo, ma şüya (şiya) lesa xo be nınganê xuy'a mordêne: ekı dıdı o nêma sa, berdêne çê, tam peroco, mı kı şüya xo mordêne ay ki amêne, mı verro şiyêne; mı vatêne, bıçiri, serê zerrıa xo kı, wey kı mı rê şirini biye. Moa mı sicia thoraqi, tenê solı kerdêne wertê sıci, dêne bızekun, dêne mali.

Rocê çê ma qerar do, sonê jiyarı ser. Malo kı beno qurban, benê jiyarı ser, wertê mali dı kamcin bızekı/en rındekı, en xası benê jiyarı ser. Terşı ez gurıtun, ya çıçega mı benê sa, ez se kon? Ma peroc bızeki ardi çê. Moa mı a Aska mı döwa ma Vıyalekı ra berdı Esıl Öwliya ser. Na jiyara hatê mawa; Mezra Xanun Qızılweyran, wertê jü birri dera. Jü gola, owkı wertı de esta, owka xo ki lêmına, ne zêdına, ne bena kemi. Kesê owkı tey estê, ninan rê vanê, bumbarekê. Ma loqmê xo ra tenê dêne ni bumbarekun. İyê kı balmıs benê, benê na jiyarı ser. Benê, lee de darê da maza gırse esta. Oo kı balmıs beno, iy benê, ebe hebin'a (rêsen) dara maze ra gırê danê. Be xoy ki sonê cêr, pinê. O isano ke berd, berdo gırê do, beno rınd sa, Esıl Öwliya hebinê iy cı ra kena ya, çırç kena, dana dest, rusnena. Eke xora o mordem yê merdeno se, iy ki uca xeneknena.

Eke moa mı Askı berdı ser, ez zaf berbun. Mı lêl ra bızeki kerdêne teber, berdêne, çıraynêne, ez be Aska xo feteliyêne; vatêne, „Ya Xızır, nıka veciro, bêro, bıproşıyo mı ro, ezi ki bıçiri, quca xo, i riyê aê rındekı xo rê phaçi kıri.. Hurındia xo henı asêne kı leê mı ra qı caê neşiyêne, hama nıka çına. Mı kı „Askê“ vatêne, a qırrêne, zerrê xo qılaşiyêne ra, hata kı amê leê mı. Zerrê mı dı manda, henı rındek, zê rocê sodiri, şısıka Koê Muzırı, zê rocio kı sono wertê hurdiyanê xo... A çênêkıy ki nıka qıckekına xo uca ca verdê, mını ki uca ca verdê...

Wele dı mı ro bo

Gımı-gıma, herd zerrifino
Tifangi peqenê rao dı, koo dı
vêsanî têsani
Wey wey wey...

Maa xo se bıkerô
Çı wele xo ro kero
Non çınno, sît çınno
Rüti repali, kinci çinnê
Rao derê, jibenê
Hêgaê xo vêsênê
Bonê xo vêsênê
Domani, veyviki
Cêniki, mormeki
Adır verra remenê
Velgo ra remenê
Wey wey wey

No çı zulmo
Xort dirbetino
Naleno
Qes çınno
Bêkeso
Wele dı mı ro bo
Wey wey wey

Naleti sêro fıqari
Naleti sêro bêqesini
Naleti sêro kotiini
No çı halo
No çı derdo
No çı puko

Astari çinnê
Roc çınno, ro çınno
Maa xo se bıkerô
Çı wele xo ro kero

Pukeleka
Domani sît wazenê
Sît çınno
Non wazenê
Non çınno
Berbenê
Jibenê
Wele dı mı ro bo.

Murat Güneş

Vorbeleki

emiri mı dı
sêrr noni serron dıma
ruejon fetelnên ruêj
aşmon dımay aşmi
wesari dıma zımıstonu
barê mı vorbeleki kuena
xax kên
cuoni
pê extiyaron
zımyêl pê puer
puer pê vor
vor pê çımon

10/k.pêyin/ 99

Mustafa Karabulut

Keyna Xasek

Keyna xasek wına mek
Say çinena juwer çek
Derdê to ri mirena
Bê mı sero adır wek

Enver

Welat

No welat çî bêkeso
Bê weng o bezi heso
Exmaxa re wanê heso
Derdê ma ma rê beso

No welat çî be weyro
Koni da pira wey ro
Dîşmeni ma dayê rem ro
Kerdê diwêla peyro

Ramayiş gorey teyro
Heq dê cîrê çiko xeyro
Camêrdîni nina nêyro
Namey evnay ma'd bê xeyro

Remayiş niyo reyoyiş
Evna niyo heqî waştîş
Ma fek akem ê vanê hîş
Çî Zaza çî qîsê kerdîş
De bê memri metteqî...!

Şiira dewan dê Çêrmug

Fisseyni kuşetçiya
Gürüzî şaşşaqçiya
Cıllaro vuşk o waro
Ne siro ne pırparo
Ro bero bina bımano
Çor dekevo jev neman
Budran baxçê gulano
Hem zengo hem kervano
Buruto ze baruto
Akragi kena kergi
No birê ışkijano
Mırxanê şarabano
Elkano tipu teşşano
Va xo çekro zindano
Cevdery pêro derey
Peye lurnı kerrey
Hirana maşıkı ne bena
Kıriye şıma biye perye
Gazo ğırgızê piyazi
Şexan dê cori zi nazi
Keyne ci pil pelengi
Sergovendi tı vanê qazi
Paxsoro çı nankoro
Qelecuğı dewa mavo
Benavı paştıya mava
Çıvan dewa şeyxana
Şêxi derdê mayê
Zıbedıkı koy sero dıkı
Perena ze mirçıkı
Ju keynek şero eyni
Bena ze vilıkı
Çolane bızekano
Hessude herano
Sinaga istana
Mardımandê xıntana
Koyê veyvek vera
Ma çı weş xemılınawa
Çêrmuga tı vanê veyva
Hem çala hem ji kerra
Ne ma rê nê hukmatı rê
Bê vengê hem ji hara
Amnani şala tuva
Ne kezyene ne qısey
Be ma şım xo re masey
Qısmet bo se ezo ewro
Waştıya xure şêri maso
Eşkye tore zerya kami bımaso?
Pizê marda to bımaso

Wa yeno waê cori
Şaneno dar u beri
Kankola mı cero yena
Cigera kami bımaso?
Pizê marda to bımaso.

Qalınê to çiqas wayo
Pizê feqirin bımaso
Pize neçarin bımaso

Şari rê keyf u roşano
Ê ma tı vanê qey yaso
Pizê hokmati bımaso
Pizê neçarin bımaso

Keyna rindek şına çari
Tım lornena ko zê tari
Çimi siyay bejni bari
Pizê kami bımaso
Pizê dapiri bımaso

Destê xo koriç kardê
Bolê dewja bardê
Bızê wergı wardê
Tım lornena koya sera
Tım bermena kafo wera

To çita yazmi besta
Helula sura to goşa
Şilta melhamer desta
Tım bermena kerro sera
Tım lornena daro bira

Tıyê luli cenenê
Wengo barda bermena
Maya mı ji nêweşa
Ez seni terk kiri bêri
Wez seni terk kiri bêri
Tım bermena koyo sera

Na dini de tek jew fino 'umrê mı
Neqedyenê neqedyenê derde mı
Tım bermena tım ray şına rında mı
Neqedyenê neqedyenê rayê cı

Herg şan beno eşqiyê ju rindekı
Herg rindekı mi desta bena teyreki
Ya koyana ya kafana mı çik
Tım wanena nêqedyenê deyrê cı
Rindeka mı cirana mı sipyekı
Tım munena neqedyenê çitê cı

Mewarzi tı derdê xo ji kessi ra

Kes tore nêbeno dês u balşina
Rindeka mı cirana mı
Aşmiya şew u roj u ıstran ro bira şina
Neqedyenê neqedyenê rayê cı

A işiga melul melul meroşı
Tewrê xo xo kolakı bê diyar
Bê diyar rindê bê diyar
Derdê mı biyê hezar
Şan beno naxır yeno
Boli yena tı çinya
Rindeka mı tı hesra nê çımya
Bê diyar rindê bê diyar
Derdê mı biyê hezar

Dahrêyi bigri ezo şerê welgo
La cıra mek ne wiliko wiliko
La heyfê keyneko
La heyfê rindeko

Bira megeyrı
Na sersiya mı jew mindar kard ra
Ber roşımı betiya
Zerya mı biya siya

Fina ewna o kı ez biyo pir
Porê mı bı sîpê mı çi xeyr xo ra di
Maya mı weynda mı
Panci ke mı kuçe'd mendi
Zê qeçkin da mı
Zê qeçkin da mı

Koê şeyxani cahnimo
La Sinag kewsera
Dapira mı weynda mı
Maziê mı dara mendi
Zê xortin da mı
Ez koy sero rakuyi
Maya mı aşmi
Piyê mı ıstrarê şew ray
Roj akewto rojo siya
Fina ewna o kı ezraili
Weynda mı
İstrarê hewa ra mendi
Lobik şina daro
Çime mı kewt di waro
Wa merdêk ti kame?
Mi va ez xure seydaro
Seydarê gëzalano

Erdo sur be kalano
Ez kalê rindekano
Hındık aşmiya tewa
Xo bışanım nê bano
Hındık şew ra nêbiyo
Tı hes mekı

Ez wano

M akerrî vera gîlgîl ramîto
Mî mî rê nê gani gunya lalîto
Way rîndeka mî xo ra bulgul rofîto
Surek rofîto
La la dewarî wîrazî
Ma şîmî bolî
Na sal sero rokî dendeko solî
Derdandê torê
Gunyay mî torê
Gunya mî bi dolî
Way rîndeka mî
Xo rê qahr o qotîk wîrito

Enver

Hesrano

Hesrano hesrano
Ok diyo o zano
Mıyanê kerrano
Xelqê cı pêşano pêşano

Hesrano hesrano
Mıyanê kerrano
Halinê qertelano
Bıdestê zalımano zalımano

Budrano budrano
Werteyê layano
Mıyanê çemano
Hesretê bekırano bekırano

Hesrano hesrano
Bekiro veyn dano
Va dınya bızano
Welatê Zazayano Zazayano

www.arsivakurdi.org

SOLHAN

15 Gnlk Baęmsız Siyasi Gazete

HABER

solhanhaber@hotmail.com

Tarafsız, Dürüst, İlkeli Haber

Yeni Mahalle Erbakan Cad. Ulucami Pasajı 12700 Solhan / BİNGÖL

Çilindar
"Tnka Zazaki"

21 : 00

Şiir u Muzik

Her ruej seet 21.00 (Nw Őondi)

Acas
"Tnka Zazaki"

19 : 30

Xebr (Haberler)

Her ruej seet 19.30 (Hot nim Őondi)

radio miraz

radio miraz

Itaki

KirtaŐiye - Fotokopi - Yaęilim

Dizgi - Tasarım - Tercüme Yapılır

Yeni Hamam Mah. Yeni Hamam Sok. No: 25 (Üniv. Duraęı Arkası)

Tlf: 0422 323 36 65 / mail+msn:soylemezismail@hotmail.com

MALATYA